

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta sekä ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia ja vesilakia.

Ympäristönsuojelulakiin ehdotetaan lisättäviksi uudet säännökset julkisuuteen ja tiedottamiseen liittyvistä poikkeusmahdollisuuksista puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen kemikaalivarastojen ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyissä. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena on varmistaa, että ympäristönsuojelulain tavoitteet pystytään toteuttamaan myös puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitetuissa kohteissa ilman, että lain mukaiset menettelyt kuitenkin vaarantavat maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavien kohteiden salassapitoa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan teknisluonteisia tarkistuksia ja täsmennyksiä niihin ympäristönsuojelulain ja vesilain säännöksiin, jotka liittyvät ympäristölupa- ja vesitalousasioiden tietopalveluihin, rekisteröitäviä toimintoja koskevaan sääntelyyn, toimivaltaiseen lupaviranomaiseen sekä yleiseen ilmoitusmenettelyyn.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2020.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden lainsäädäntö.....	5
1.3 Nykytilan arviointi.....	5
2 EHDOTETUT MUUTOKSET.....	7
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	7
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	7
3.3 Ympäristövaikutukset.....	8
4 ASIAN VALMISTELU.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	10
1.1 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	10
1.2 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten muuttamisesta.....	14
1.3 Laki vesilain muuttamisesta.....	14
18 luku Erinäisiä säännöksiä.....	14
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	14
3 VOIMAANTULO.....	15
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	15
LAKIEHDOTUKSET.....	19
1. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	19
LIITE 1.....	22
LUVANVARAISET TOIMINNAT.....	22
LIITE 4.....	33
ILMOITUKSENVARAISET TOIMINNAT.....	33
2. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta.....	36
3. Laki vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta.....	37
LIITE.....	38
RINNAKKAISTEKSTIT.....	38
1. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta.....	38
LIITE 1.....	44
LUVANVARAISET TOIMINNAT.....	44
LIITE 4.....	45
ILMOITUKSENVARAISET TOIMINNAT.....	45
3. Laki vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta.....	49

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Vuonna 2014 voimaan tulleella uudella ympäristönsuojelulailla (527/2014, jäljempänä *ympäristönsuojelulaki*) ajanmukaistettiin ympäristönsuojelulaki ensi sijassa vastaamaan teollisuus- päästödirektiivin ja perustuslain säännösten kehittynyttä tulkintaa. Lisäksi lupa- ja ilmoitusjärjestelmän toimivuutta parannettiin. Sittemmin ympäristönsuojelulain kokonaisuudistusta on toteutettu vaiheittain.

Nyt ehdotettava ympäristönsuojelulain ja vesilain (587/2011, jäljempänä *vesilaki*) muuttamista koskeva esitys liittyy pääosin kokonaisuudistuksen viimeisimpään vaiheeseen ja hallituksen esitykseen 94/2018, jonka seurauksena ympäristönsuojelulakiin lisättiin uusi yleinen ilmoitusmenettely lailla 1166/2018. Lain valmistelun yhteydessä tunnistettiin tarve täydentää puolustusvoimien erityissääntelyä ympäristönsuojelulaissa. Myöhemmin on lisäksi huomattu tarpeita tarkentaa ja täydentää olemassa olevaa sääntelyä lähinnä ympäristönsuojelulaissa ja pieneltä osin myös vesilaissa.

Ympäristönsuojelulain 4 §:ssä säädetään lain soveltamisesta puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa. Säännöksen mukaan lakia ei sovelleta sellaiseen puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toimintaan, jossa lain soveltaminen vaarantaisi valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden. Lakia ei myöskään sovelleta erityisesti sotilaskäyttöön tarkoitettuihin eikä valtakunnan keskeisten turvallisuusetujen turvaamiseen tai valvontaan liittyviin aineisiin ja kalustoon. Soveltamisalapoikkeuksen on vakiintuneesti katsottu koskevan vain poikkeusolojen toimintaa ja sotilaskalustoa, eikä sen piiriin siten kuulu kaikki puolustusvoimien toiminta. Muun muassa puolustusvoimien tarkoituksiin tarkoitettujen kemikaalivarastot eivät yleensä kuulu poikkeuksen piiriin ja niille on siten joko haettava lain 4 luvussa tarkoitettu ympäristölupa tai niistä on tehtävä lain 10 a luvussa tarkoitettu ilmoitus. Käytännössä menettelyjen piirissä olevat puolustusvoimien varastot ovat lähinnä maanpuolustuksen kannalta erityissuojattaviin kohteisiin sijoitettavia polttoainevarastoja.

Ympäristöluvan hakemista koskevasta menettelystä säädetään ympäristönsuojelulain 5 luvussa, lupaharkinnasta ja lupamääräyksistä lain 6 luvussa, lupapäätöksestä lain 8 luvussa ja luvan voimassaolosta ja muuttamisesta sekä toiminnan lopettamisesta lain 9 luvussa. Lupamenettelyn sijaan sovellettavasta yleisestä ilmoitusmenettelystä säädetään lain 10 a luvussa. Mainittu 10 a luku tuli voimaan 1.2.2019. Lain siirtymäsäännöksen mukaan sitä sovelletaan vuoden 2020 alusta liitteen 4 kohdassa 2 tarkoitettuun terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varastoon, joka on maanpuolustuksen kannalta erityissuojattava kohde. Lupa- ja ilmoitusmenettelyä koskevia säännöksiä on lisäksi äskettäin muutettu ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetulla lailla (504/2019), joka on tullut voimaan 1.1.2020.

Vuoden 2020 alusta voimaan tulleen ympäristönsuojelulain 39 §:n muutoksen mukaan lupahakemus on toimitettava lupaviranomaiselle sähköisesti. Pykälän 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017) tarkoitettua toimintaa, hakemukseen on liitettävä mainitun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ennen päätöksentekoa. Hakemukseen on lisäksi tarvittaessa liitettävä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettu arviointi. Hakemuksen sisällöstä, sen sähköisestä tekemisestä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain 42—44 ja 45 §:ssä säädetään lupahakemuksesta pyydettyistä lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä, hakemuksen tiedoksiannosta ja tiedottamisesta sekä tiedonsaannin edistämisestä. Lain mukainen lupamenettely on luonteeltaan julkinen ja säännökset takaavat lupa-asian asianosaisille, viranomaisille ja yleisölle laajan mahdollisuuden osallistua ja ilmaista mielipiteensä lupahakemuksesta.

Lupapäätöksestä sekä sitä koskevasta tiedottamisesta ja tiedoksiannosta säädetään lain 8 luvussa. Lain 85 §:n mukaan lupapäätös on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella. Lain 85 a §:n mukaan valtion lupaviranomaisen on lisäksi julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä.

Lupamenettelyn sijaan sovellettavasta ilmoitusmenettelystä säädetään ympäristönsuojelulain 10 a luvussa. Lain 115 a §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus ympäristön pilaantumista aiheuttavasta toiminnasta, josta säädetään lain liitteessä 4. Ilmoitusmenettelystä säädetään luvussa lisäksi viittaamalla osin vastaaviin lupamenettelyä koskeviin säännöksiin.

Lain 210 § sisältää lisäksi salassapidosta poikkeamista koskevan erityissäännöksen, jonka mukaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621(1999, jäljempänä *julkisuuslaki*) säännöksistä poiketen toiminnan päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön laatutiedot eivät ole salassa pidettäviä.

Maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavista kohteista säädetään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 15 §:n 8 momentissa ja sen perusteella säädettyssä maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavista kohteista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (676/2017). Asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattavalla kohteella tarkoitetaan sellaista maanpuolustukselle keskeistä puolustushallinnon hallinnassa olevalla alueella sijaitsevaa kohdetta, jonka paljastuminen tai tuhoutuminen aiheuttaa merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle tai puolustushallinnolle, ja joihin pääsyä tai joista muille viranomaisille annettavia tietoja on turvallisuussyistä rajoitettava. Asetuksen 2 §:n 2 momentin mukaan erityissuojattavia kohteita ovat muun muassa operatiiviset johtotilat, tutka- ja linkkiasemat, lentotukikohdat sekä merivoimien sotatilat. Momentissa esitetty lista erityissuojattavista kohteista ei ole tyhjentävä, mutta listauksen ulkopuolelta tulevia kohteita voidaan pitää poikkeuksina. Kohteiden ja listan ulkopuolelle jäävien kohteiden tulee täyttää asetuksen 2 §:n 1 momentin määritelmä.

Puolustusvoimia koskevan erityissääntelyn lisäksi esityksen muilla muutoksilla muutettaisiin olemassa olevia pykäläitä. Ympäristönsuojelulain 29 a § lisättiin yleisen ilmoitusmenettelyn säätämisen yhteydessä lakiin. Pykälän 1 momentissa määritellään milloin lain liitteen 4 mukainen, pääsääntöisesti ilmoituksenvarainen toiminta edellyttää ilmoituksen sijasta ympäristölupahakemusta. Pykälän 2 momentissa on säädetty toimivaltaisesta viranomaisesta 1 momentissa kuvattujen toimintojen lupahakemuksen käsittelyyn.

Ympäristönsuojelulain 85 a §:ssä säädetään ympäristölupa-asioita koskevasta tietopalvelusta, jossa julkaistaan lain 222 §:ssä säädettyjä tietoja. Pykälässä on tyhjentävästi lueteltu tietopalvelussa käytössä olevat hakuperusteet.

Ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä säädetään yleisessä ilmoitusmenettelyssä tehtävästä ilmoituspäätöksestä ja sitä edeltävässä harkinnassa huomioitavista seikoista.

Ympäristönsuojelulain 116 §:ssä säädetään lain liitteessä 2 säädettyjen rekisteröitävien toimintojen rekisteröinti-ilmoituksesta. Pykälä muutettiin kokonaisuudessaan lailla 1064/2017 muun

muassa sen vuoksi, että siihen tehtiin keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin (2015/2193/EU) täytäntöönpanoon liittyviä muutoksia.

Ympäristönsuojelulain 189 §:ssä säädetään valvontaviranomaisten vastuunjaosta luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa. Pykälän 2 momentti sisältää säännöksen, jonka mukaan vastuu 116 §:n 2 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on valtion valvontaviranomaisella.

Ympäristönsuojelulain liitteissä on muun muassa lueteltu luvanvaraiset, rekisteröitävät ja ilmoituksenvaraiset toiminnot. Liitteessä 1 luetellaan luvanvaraiset toiminnot jaoteltuina direktiivilaitoksiin ja muihin laitoksiin ja liitteessä 4 ilmoituksenvaraiset toiminnot.

1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden lainsäädäntö

YK:n Euroopan talouskomission yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (SopS 122/2004, jäljempänä *Århusin sopimus*) sisältää määräyksiä ympäristöä koskevan tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa. Sopimuksen tavoitteena on edistää ihmisten oikeutta laadukkaaseen ympäristöön.

Århusin sopimuksen 4 artiklassa taataan ihmisille oikeus ympäristöä koskevan tiedon saantiin. Artiklan 4 kohdan b) alakohdan mukaan oikeutta voidaan kuitenkin rajoittaa epäämällä ympäristötietoa koskeva pyyntö, jos tiedon ilmaiseminen vaikuttaisi haitallisesti maanpuolustukseen tai yleiseen turvallisuuteen. Vastaava maanpuolustukseen ja yleiseen turvallisuuteen perustuva rajoitusmahdollisuus sisältyy myös ympäristötiedon kokoamista ja levittämistä koskevaan 5 artiklaan sen 10 kohdassa ja yleisön osallistumista erityisiä toimia koskevaan päätöksentekoon koskevaan 6 artiklaan sen 1 kohdan c) alakohdassa. Århusin yleissopimuksen täytäntöönpano-oppaan (http://www.unece.org/env/pp/implementation_guide.html) 4 artiklan 4 kohtaa koskevan tulkinnan mukaan ennen kuin poikkeuksia voidaan soveltaa tiettyyn tapaukseen, toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava, että tiedon paljastuminen vaikuttaisi haitallisesti ilmoitettuun etuun, tässä tapauksessa maanpuolustukselle. Vastaavasti täytäntöönpano-oppaassa tulkitaan 6 artiklan 1 c) kohtaa niin, että soveltaminen edellyttäisi maanpuolustuspoikkeuksen sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön ja sen lisäksi tapauskohtaista harkintaa toimivaltaiselta viranomaiselta siitä, että artiklan soveltamisella olisi kielteisiä vaikutuksia maanpuolustukselle.

Århusin sopimuksessa sallitaan siten tapauskohtaiseen harkintaan perustuvat poikkeukset yleisön tiedonsaantia ja osallistumisoikeutta koskevista menettelyistä siltä osin, kun niiden toteuttaminen vaikuttaisi haitallisesti maanpuolustukseen.

1.3 Nykytilan arviointi

Edellä kuvatuissa lupa- ja ilmoitusmenettelyä koskevissa säännöksissä on useita kohtia, joita on vaikea sovittaa yhteen puolustusvoimien kohteiden salassapitotarpeiden kanssa. Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen kemikaalivarastojen osalta lupahakemuksen tiedot ovat tyyppillisesti kokonaisuudessaan julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 10 kohdan perusteella salassa pidettäviä. Osa tiedoista on luokiteltava suojaustasolle II tai III. Ympäristönsuojelulain mukaisilla lupaviranomaisilla ei kuitenkaan ole tosiasiallisesti mahdollisuutta käsitellä tietojärjestelmässään suojaustason II tai III tietoa, minkä vuoksi vaatimus kaikkien hakemustietojen toimittamisesta sähköisesti lupaviranomaiselle on ongelmallinen. Laissa tulisikin mahdollistaa myös muut tietojen antamistavat siltä osin, kun tietoturvallisuutta koskevat vaatimukset näin edellyttävät.

Lupa- ja ilmoitusmenettelyyn liittyvää kattavaa julkisuutta ja kuulemista koskevia velvoitteita on samoin käytännössä mahdotonta sovittaa yhteen puolustusvoimien erityissuojattavien kohteiden salassapitotarpeiden kanssa. Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen erityissuojattavan kemikaalivaraston sijainti ja kaikki sen toimintaan liittyvät seikat ovat tyypillisesti salassa pidettäviä tietoja, eikä niitä siten voida antaa laajan asianosaispiiriin ja yleisön saataville laissa tarkoitettulla tavalla. Ympäristönsuojelulaki ei sisällä tällä hetkellä poikkeusmahdollisuutta lausuntojen pyytämistä, osallistumisoikeutta ja julkisuutta koskevista säännöksistä.

Ympäristönsuojelulain 29 a §:n 2 momentissa oli tarkoitus yksiselitteisesti säännellä toimivaltaisesta viranomaisesta ilmoituksenvaraisen toiminnan ollessa luvanvaraista 29 a §:n 1 momentin mukaisesti. Pykälän säätämisen jälkeen on huomattu, että toimivaltainen viranomainen 1 momentin 2 kohdan tilanteissa on osin epäselvä. Epäselvyys johtuu siitä, että voimassaolevan lain 34 §:n 1 momentin 4 kohdassa on erikseen säädetty ympäristölupahakemuksen ratkaisevasta toimivaltaisesta viranomaisesta 27 §:n 2 momentin 1 kohdan tilanteissa, jolloin toiminnasta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista, eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta. Lain 29 a §:n 2 momentti on tältä osin ristiriitainen ja pykälään olisi tästä syystä tehtävä erillissäännös koskien 27 §:n 2 momentin 1 kohdan tilanteita.

Lain 85 a §:ssä on tyhjentävästi lueteltu tietopalvelun hakuperusteet. Näitä on syytä täydentää niin sanotuilla asian tunnistetiedoilla, koska hiljattain säädetyn pykälän käyttökokemuksista on saatu palautetta ja koettu ongelmalliseksi se, ettei tietopalvelusta ole voinut hakea asiaa sen päätösnumerolla tai asian diaarinumerolla. Esitetty muutos parantaisi olennaisesti käyttäjien mahdollisuuksia löytää tietokannasta toivottuja tietoja.

Lain 115 d §:ssä säädetty ilmoituspäätöstä edeltävä viranomaisharkinta kattaa pääosin vastaavat seikat kuin 48 § koskien lupaharkintaa. Joiltain osin pykälää olisi kuitenkin tarpeen selkeyttää. Erityisesti voimassaolevassa laissa käytettyä ilmausta, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään, voitaisiin tarkentaa siltä osin, että tällä tarkoitetaan ympäristönsuojelulain lisäksi erityisesti jätelain (646/2011) ja luonnonsuojelulain huomioimista sekä niiden nojalla annettuja säännöksiä. Vastaavalla tavalla informatiivisesti säännökseen tulisi lisätä maininnat lausuntojen, muistutusten ja mielipiteiden sekä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetyn huomioimisesta.

Ilmoituksenvaraisista toiminnoista eläinsuojia koskee ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annettu valtioneuvoston asetus (138/2019), jonka liitteessä säädetään eläinsuojien vähimmäisetäisyyksistä. Säädetyn vähimmäisetäisyyden täyttävän eläinsuojan sijoittumiseen kantaa ottavilla muistutuksilla ja mielipiteillä ei ole yhtä painavaa painoarvoa kuin sijoittumista koskevilla muistutuksilla ja mielipiteillä luvanvaraisessa toiminnassa tai muissa ilmoituksenvaraisissa toiminnoissa. Pykälään ehdotetut informatiiviset tarkennukset muistutusten ja mielipiteiden huomioimisesta tarkentaisivat siten erityisesti muita toimintoja kuin eläinsuojia ja eläinsuojia, siltä osin kuin muistutukset ja mielipiteet koskevat muuta kuin toiminnan sijoittumista.

116 §:ään kohdistui kaksi lähes samanaikaista lainmuutosta (1166/2018 ja 49/2019). Tässä yhteydessä aiemmin vahvistetulla, mutta myöhemmin voimaan tulleella koko pykälää koskevalla muutoksella laissa 1166/2018 kumottiin epähuomioissa laissa 49/2019 myöhemmin vahvistetut, mutta aiemmin voimaan tulleet muutokset 1 ja 3 momenttiin. Pykälä on syytä muuttaa kokonaisuudessaan, jotta aiemmilla muutoksilla tavoitellut säädösmuutokset ovat yksiselitteisesti voimassa sekä lisäksi antaa erillinen säädös muun muassa lain 49/2019 116 §:n 1 ja 3 momentin kumoamisesta.

Lain 189 §:n 2 momentissa viitataan 116 §:n 2 momenttiin, vaikka viittauksen tulisi kohdistua lain 116 §:n 4 momenttiin, joka nykyisin koskee jätteenkäsittelyn rekisteröintiä. Pykälää muutettiin lähes samanaikaisesti lainmuutoksilla (1166/2018 ja 49/2019), kuten 116 §:ää. Lain

49/2019 johtolauseessa viitattiin epä johdonmukaisesti vain osittain pykälien 116 ja 189 osalta aiemmin vahvistettuun lakiin 1166/2018. Tästä syystä lain 49/2019 muutokset pykäliin 116 ja 189 olisi syytä kumota.

Lain liitettä 1, jossa on säädetty luvanvaraisista toiminnoista, on viimeksi muutettu ja lakiin on lisätty ilmoituksenvaraisia toimintoja koskeva liite 4 lainmuutoksella 1166/2018. Tässä yhteydessä laista poistui liitteessä 1 olleet yksityiskohtaiset säännökset eri eläinlajeja tai eri-ikäistä karjaa sisältävän eläinsuojan luvanvaraisuuden määrittämiseksi, eikä ilmoituksenvaraisia toimintoja koskevaan liitteeseen 4 eläinsuojia koskevaan alakohtaan sellaisia myöskään sisällytetty. Säännösten poistuminen on aiheuttanut epäselvyyttä siitä, pätevätkö aiemmin voimassa olleet laskentasäännöt edelleen. Täsmentämällä liitteen 1 säännöksiä ja lisäämällä liitteeseen 4 laskentasääntö eri eläinlajeja tai eri-ikäistä karjaa sisältäville eläinsuojille selkiytetään eläinsuojien luvanvaraisuuden ja ilmoituksenvaraisuuden määrittelyä.

2 Ehdotetut muutokset

Ympäristönsuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 50 a §, jossa mahdollistettaisiin maanpuolustuksen kannalta välttämättömät poikkeukset ympäristölupamenettelyn ja yleisen ilmoitusmenettelyn tiedonsaantia, julkisuutta ja osallistumisoikeutta koskevista säännöksistä. Muutoksen myötä menettelyissä pystyttäisiin huomattavasti nykytilaa paremmin varmistamaan, ettei maanpuolustuksen kannalta salassa pidettävää tietoa pääse julkisuuteen menettelyjen yhteydessä.

Ehdotetun sääntelytekniikan vaihtoehtona olisi rajata puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen kemikaalivarastot kokonaisuudessaan ympäristönsuojelulain mukaisen lupamenettelyn ja yleisen ilmoitusmenettelyn soveltamisalojen ulkopuolelle. Tämä sääntelyvaihtoehto jättäisi kuitenkin ympäristönsuojelulain tavoitteiden toteutumisen täysin puolustusvoimien sisäisen omavalvonnan varaan. Tältä osin valitun sääntelyvaihtoehdon voidaan arvioida toteuttavan paremmin lain tavoitteita ja olevan siten suhteellisuusperiaatteen mukainen vaihtoehto.

Edellä selostetun esityksen keskeisimmän muutoksen lisäksi esityksessä ehdotetaan lisäksi joukkoa pienempiä muutoksia, jotka pääosin ovat luonteeltaan täsmentäviä tai teknisluonteisia pienten virheiden korjauksia. Nämä muutosehdotukset on kuvattu tarkemmin edellä nykytilan arviointia koskevassa kohdassa 1.3.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuja kemikaalivarastoja koskevan poikkeusmenettelyn järjestäminen voisi aiheuttaa vähäisiä lisäkustannuksia. Muutokset voitaisiin toteuttaa nykyisten voimavarojen puitteissa.

Esityksen luonteeltaan täsmentävillä säännöksillä ei olisi taloudellisia vaikutuksia.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuihin kemikaalivarastoihin kohdistuu usein merkittäviä salassapitotarpeita ja niiden sijaintien ja toimintojen paljastumisella voi siten olla vaikutuksia maanpuolustuksen toimintaedellytyksiin. Julkisia ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyjä on erittäin vaikeaa sovittaa yhteen salassapitotarpeiden kanssa. Ehdotetut muutokset mahdollistaisivat salassapitotarpeiden huomioon ottamisen huomattavasti nykytilaa paremmin ja niiden arvioidaan siten parantavan maanpuolustuksen toimintaedellytyksiä.

Ehdotettu puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuja kemikaalivarastoja koskeva poikkeusmenettely olisi hallinnollisesti hieman raskaampi kuin tavanomainen lupa- tai ilmoitusmenettely. Menettelyjen toteuttaminen edellyttäisi lisäksi toimivaltaisissa viranomaisissa koulutusta ja perehdytystä turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyyn. Poikkeuksen piirissä olevia tapauksia on kuitenkin tosiasiallisesti harvoin, vain muutamia vuosittain, minkä vuoksi vaikutukset viranomaisiin jäisivät kokonaisuutena vähäisiksi.

Esityksen ympäristönsuojelulain 29 a §:ää koskevalla muutoksella selvennettäisiin oikeustilaa toimivaltaisen viranomaisen määräytymisessä tiettyjen luvanvaraisten toimintojen osalta. Samoin lain liitteeseen 1 palautettava ja liitteeseen 4 lisättävä laskentasääntö poistaisi tulkinnanvaraisuutta ilmoituksenvaraisuus- ja luvanvaraisuusrajoista niin viranomaisten kuin toiminnanharjoittajienkin keskuudessa. Säädös ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain (49/2019) eräiden säännösten kumoamisesta selkeyttäisi kahden pykälän osalta niiden voimassaoloa.

3.3 Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei olisi vaikutuksia siihen, mille puolustusvoimien kohteille olisi haettava ympäristölupa tai mistä kohteista olisi tehtävä lain 10 a luvussa tarkoitettu ilmoitus. Esityksellä ei myöskään olisi vaikutusta lupaharkinnan sisältöön tai ehtoihin, eikä sillä siten arvioida olevan varsinaisia ympäristövaikutuksia.

Muillakaan esitykseen sisältyvillä muutoksilla ei ole ympäristövaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Ehdotettavan 50 a §:n osalta valmistelu on tehty yhteistyössä ympäristöministeriön ja puolustusministeriön kesken.

Esitysehdotuksen lausuntomenettelyssä hyödynnettiin Lausuntopalvelu.fi-sivustoa (<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI>), jonka kautta lausuntopyyntö, luonnos hallituksen esitykseksi ja luonnos valtioneuvoston asetukseksi ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 ja 2 §:n muuttamisesta oli vapaasti saatavilla. Lausuntoaika lausuntopalvelussa oli 20.9 - 23.10.2019. Lausuntoa pyydettiin seuraavilta tahoilta: valtionhallinnosta maa- ja metsätalousministeriöltä, oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä sekä valtionvarainministeriöltä, aluehallintovirastoilta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, tuomioistuimista korkeimmalta hallinto-oikeudelta ja Vaasan hallinto-oikeudelta, laitoksilta ja virastoilta Huoltovarmuuskeskukselta, Puolustushallinnon rakennuslaitokselta, Rajavartiolaitokselta, Suomen ympäristökeskus SYKE:ltä ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, järjestöistä Bioenergia ry:ltä, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:ltä, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Energiateollisuus ry:ltä, INFRA ry:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, Metsäteollisuus ry:ltä, Natur och Miljö r.f:ltä, Suomen Kuntaliitto ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitolta, Suomen ympäristöoikeustieteen seuralta, Teknologiateollisuus ry:ltä ja Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry:ltä ja kaupungeista Espoolta, Helsingiltä, Turulta ja Vantaalta sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta.

Esitysehdotuksesta annettiin 22 lausuntoa, joista kahdeksan tahoja ilmoitti, ettei heillä ole huomautettavaa, tai eivät anna lausuntoa. Lausuntonsa antoivat seuraavat tahot: Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Rajavartiolaitos, Suomen ympäristökeskus SYKE, Oikeuskanslerinvirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto ry, Huoltovarmuuskeskus, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-

, liikenne- ja ympäristökeskus, puolustusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, oikeusministeriö ja yksi yksityinen kansalainen.

Lausunnoissa ehdotettuja muutoksia pidettiin yleisesti tarpeellisina. Neljä lausunnonantajaa piti tärkeänä, että ympäristönsuojelulakiin esitetyn 50 a §:n mukaisessa poikkeusmenettelyssä turvataan valvontaviranomaisen riittävät mahdollisuudet toiminnan valvomiseksi. Huoltovarmuuskeskuksen ylläpitämien maanpuolustusta tukevien valtion varmuusvarastojen sisällyttämistä ehdotettavan 50 a §:n soveltamisalaan ehdotettiin ja kannatettiin. Pieniä täsmennyksiä ehdotettiin ympäristönsuojelulain liitteisiin esitettäviin muutoksiin. Lisäksi tuotiin esiin sääntämisjärjestysperustelujen täydentämistarve ja kiinnitettiin huomiota hallintolain (434/2003) ja ehdotettavan 50 a §:n suhteeseen. Muita pienempiä huomioita tuotiin lisäksi esille.

Lupaviranomaisen velvollisuus pyytää hakemuksesta lausunto toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta on lisätty 50 a §:ään. Huoltovarmuuskeskuksen kanssa pidettiin lausuntokierroksen jälkeen erillisneuvottelu, jossa päädyttiin yhteisesti siihen, etteivät varmuusvarastot sovellu 50 a §:n piiriin. Jatkovalmistelussa sääntämisjärjestysperusteluja on täydennetty 50 a §:n osalta ja suhdetta hallintolakiin on arvioitu uudelleen. Lisäksi ympäristönsuojelulain 222 §:n muutos-ehdotuksesta on luovuttu tässä esityksessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

29 a §. *Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus.* Pykälää täsmennettäisiin toimivaltaisen lupaviranomaisen osalta niin, että 27 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista toimintaa koskeva lupahakemus olisi samoin kuin nykyisessä 34 §:n 1 momentin 4 kohdassa valtion lupaviranomaisen ratkaistava. Nykyinen sääntely on toimivaltaisen viranomaisen osalta ristiriitainen, koska 34 §:ssä säädetyn mukaisesti käsittelevä viranomainen on valtion lupaviranomainen ja 29 a §:n 2 momentin ja siinä olevan 115 a §:n edelleenviittauksen mukaan käsittelevä viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

50 a §. *Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen kemikaalivaraston lupa- ja ilmoitusmenettely.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin lain lupamenettelyä ja yleistä ilmoitusmenettelyä koskevien tiettyjen säännösten soveltamatta jättämisestä puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sijaitsevien eräiden kemikaalivarastojen osalta. Pykälässä säädettäisiin näissä tilanteissa sovellettavasta menettelystä. Maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavista kohteista säädetään puolustusvoimista annetun lain 15 §:n 8 momentissa ja sen nojalla maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavista kohteista annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Vaikka pykälää sovellettaisiin vain puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuihin kemikaalivarastoihin, luvanhakijana tai ilmoituksen tekijänä voisi toimia muukin toimija kuin puolustusvoimat. Esimerkiksi Puolustushallinnon rakennuslaitos saattaa toiminnanharjoittajana hoitaa ympäristölupaa tai ilmoitusta koskevan asian.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että jos pykälän mukaisen erityismenettelyn edellytykset täyttyvät, toisin sanoen, jos maanpuolustustarpeita turvaavien tietojen paljastamisella olisi negatiivinen vaikutus turvattavaan maanpuolustusintressiin, asianosaisena pidettäisiin hallintolaista poiketen yksin toiminnanharjoittajaa. Vastaavia säännöksiä, jotka koskisivat tällöin toiminnanharjoittajaa, sovellettaisiin myös valvontaviranomaiseen. Tämä johtuu valvontaviranomaiselle siirtyvästä tärkeästä roolista valvoa asianosaisten puolesta, ettei haitallisia ympäristövaikutuksia synny ja etteivät vaikutukset ainakaan aiheuta vaaraa ympäristölle ja ihmisille. Hallintolakia sovellettaisiin pykälän mukaisessa menettelyssä momentissa mainittua poikkeusta lukuun ottamatta. Momentissa lueteltaisiin ne lain pykälät, joita ei sovellettaisi, jos viranomaisen tapauskohtainen arviointi, Århusin sopimuksen tulkinnan mukaisesti, päättyy siihen, että soveltamisen edellytykset täyttyvät. Momentin soveltaminen olisi siten mahdollista, jos maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavaa kohdetta koskevan salassa pidettävän tiedon suojaaminen sitä edellyttää. Tosiasiallisesti viranomaisen on harkintavaltaa käyttäessään otettava huomioon myös julkisuuslain 22 ja 23 §:n säännökset asiakirjasalaisuudesta sekä vaihtolovelvollisuudesta ja tietojen hyväksikäyttökiellosta.

Pykälän 1 momentin perusteella lupa-asiassa jätettäisiin soveltamatta lain 42—44 ja 45 §:ää. Pykälät koskevat lausuntojen pyytämistä, lupaviranomaisen velvollisuutta varata mahdollisuus antaa muistutuksia ja mielipiteitä, lupahakemuksen tiedoksianto ja tiedottamista sekä sähköisen tiedonsaannin edistämistä. Lain aktiivista sähköistä tiedonvälitystä koskevien säännösten soveltaminen lupahakemuksiin olisi käytännössä mahdotonta, koska pykälän soveltamisalan piirissä olevasta toiminnasta ei voitaisi viedä tietoja viranomaisten verkkosivuille tietojen salassapidon vaarantumatta. Århusin sopimuksen säännökset mahdollistavat sen 5 artiklan mukaisista ympäristöä koskevien tietojen kokoamista ja levittämistä koskevista velvoitteista poikkeamisen maanpuolustusperusteella ja sopimuksen 6 artikla tapauskohtaisia poikkeuksia yleisön osallistumista erityisiä toimia koskevaan päätöksentekoon, jos niiden katsotaan vaikuttavan kielteisesti maanpuolustustarkoitusta palveleviin toimiin. Erityisillä toimilla tarkoitetaan

kansallisia lupamenettelyjä. Soveltamatta jätettäisiin myös lain 85, 85 a, 86 ja 223 §. Mainitut pykälät koskevat lupapäätöksen tiedoksiantoa ja lupapäätöksestä tiedottamista, ympäristölupa-asioita koskevaa tietopalvelua, lupapäätösten sähköisen tiedonsaannin edistämistä ja ympäristölupa-asioita koskevaa tietopalvelua ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettavia tietoja. Salassapitotarpeet ja esteet lain sähköisen tiedonvälityksen edistämiseksi pätevät Århusin sopimuksen mukaisin rajoituksin ja valtuuksin vastaavasti lupamenettelyn myöhäisempäänkin vaiheeseen, jossa on jo annettu asiaa koskeva lupapäätös.

Koska asianosaisuus olisi rajoitettua, vireilletuloasiakirjan, eli lupahakemuksen tai lain 10 a luvun mukaisen ilmoituksen ja annettavan päätöksen tiedoksianto samoin kuin lausuntomenettely olisi rajoitettua. Ilmoituksenvaraisissa toiminnoissa soveltamatta jätettäisiin lain 115 e §:n mainitut kohdat ja 223 §. Ilmoitusmenettelyn kulku ja päätöksen antaminen on 115 e §:ssä säännelty viittauksilla vastaaviin lupamenettelyä koskeviin säännöksiin. Käytännössä ehdotetun 50 a §:n mukaiset säännökset soveltamatta jätettävistä pykäläistä kohdistuisivat näin ilmoitusmenettelyssä samoihin asian julkisuutta ja osallistumisoikeutta koskeviin säännöksiin kuin lupamenettelyssä.

Soveltamatta jätettävät pykälät korvaavasta menettelystä säädettäisiin 2 momentissa. 1 momentin mukainen puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettu kemikaalivarastoa koskeva lupahakemus tai ilmoitus jätettäisiin kahdessa osassa siten, että toiminnanharjoittaja antaisi toimivaltaisen viranomaisen järjestelmään vain asian vireillepanemiseksi välttämättömät yksilöinti- ja yhteystiedot sekä toimivaltaisen viranomaisen alueellisen toimivallan varmistamiseksi tarpeelliset tiedot menettelyn kohteena olevan laitoksen toimialasta ja sijainnista. Käytännössä sijainnin tarkkuudeksi riittäisi vireillepanovaiheessa valtion lupaviranomaisen alueellinen toimialue. Lisäksi vireillepanoasiakirjassa tulisi myös mainita pykälän soveltamistarpeesta ja perusteesta sekä siitä missä paikassa tai tietojärjestelmässä muut menettelyssä tarpeen olevat tiedot ovat saatavilla. Tarkoituksena on, että toimivaltaisen viranomaisen järjestelmään toimitettaisiin vain julkista tai turvallisuusluokkaan 4 kuuluvaa tietoa ja korkeamman turvallisuusluokan tiedot annettaisiin toiminnanharjoittajan tiloissa tai tietojärjestelmissä. Vireillepanijan vastuulla olisi järjestää toimivaltaiselle viranomaiselle asian käsittelemiseksi tarpeellinen pääsy tiloihinsa tai järjestelmiinsä. Käytännössä menettely toteutettaisiin yleensä siten, että toimivaltaisen viranomaisen edustajat kutsuttaisiin puolustusvoimien tai Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tiloihin tutustumaan tarvittavaan materiaaliin. Ehdotetulla järjestelyllä pystyttäisiin varmistamaan se, että salassa pidettävää tietoa käsitellään sen turvallisuusluokan edellyttämällä tavalla. Momentti sisältäisi lisäksi yleisluonteisen säännöksen siitä, että menettely olisi kokonaisuudessaan järjestettävä siten, ettei se vaaranna maanpuolustuksen etua. Säännös tulisi ottaa huomioon lupa- ja ilmoitusmenettelyjen kaikissa vaiheissa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muutoksenhakuvaiheesta. Koska menettelyn asianosaisena pidettäisiin vain toiminnanharjoittajaa ja asianosaiseen rinnastuvana tahona lausunnon ja muistutuksen laatijan roolissa valvontaviranomaista, näillä kahdella taholla yksin olisi päätöksestä valitusoikeus. Muutoksenhakuun ei sovellettaisi lain 196 ja 197 §:n säännöksiä, sillä pykälien mukainen kuuleminen ja tiedottaminen perustuu julkiseen kuulemiseen. Muutoksenhakuvaiheessa noudatetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019). Tätä täydentävä säännös olisi momentin viimeinen lause, jonka mukaan hallintotuomioistuimen päätös on toimitettava tiedoksi lupaviranomaiselle. Nykyisin puolustusvoimien lupa-asioiden muutoksenhakuvaihe on toimivaa menettelyn ja tietoturvan osalta, vaikka hallintotuomioistuimissa käsitellään II-tason ja jopa I-tason turvallisuusluokiteltua tietoa. Tästä syystä 50 a §:n erityismenettelyä ei olisi tarpeen ulottaa muutoksenhakuvaiheeseen.

Pykälän 4 momentti sisältäisi asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettua kemikaalivarastoa koskevasta lupa- ja ilmoitusmenettelystä asian vireillepanosta, lausuntomenettelystä sekä lupa- ja ilmoituspäätöksen antamisesta voitaisiin säätää

tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella täsmennettäisiin lupa- tai ilmoitusasian vireillepanossa annettavia ja viranomaisten tietojärjestelmiin talletettavia tietoja ja sitä, miten viranomaisten pääsy puolustusvoimien tai Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tiloihin ja järjestelmiin järjestetään.

Ympäristönsuojelusta annetulla valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin lain mukaisista menettelyistä. Jos ehdotetussa 50 a §:ssä tai sen nojalla annettavassa puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuja kemikaalivarastoja koskevassa asetuksessa ei olisi erityissäännöksiä menettelyistä, sovellettaisiin pääsääntöisesti ympäristönsuojelusta annetun asetuksen säännöksiä. Esimerkiksi silloin, kun puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettua kemikaalivarastoa koskevassa menettelyssä poikettaisiin ehdotetun 50 a §:n mukaisesti lain 42 §:n lausuntoja koskevasta säännöksestä, myöskään ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen lausuntoja koskevia säännöksiä ei kyseiseen tapaukseen sovellettaisi.

Luvan muuttamisesta säädetään lain 89 §:ssä ja asian käsittelyssä noudatetaan, mitä lain 96 §:ssä säädetään. Ehdotetun 50 a §:n mukaisen poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvien kohteiden ympäristöluvan muuttamiseen sovellettaisiin myös ehdotetun 50 a §:n mukaisia poikkeamis mahdollisuuksia vastaavasti kuin uuden toiminnan lupamenettelyyn.

85 a §. *Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu.* Pykälässä luetellaan tietopalvelussa käytävissä olevat hakuperusteet. Toiminnanharjoittajan nimen, hankkeen laadun, sijaintikunnan ja tietyn aikavälin lisäksi mainittuihin hakuperusteisiin lisättäisiin uutena hakuperusteena asian tunnistetiedot, joilla tarkoitetaan diaarinumeroa sekä päätösnumeroa. Diaarinumero hakuperusteena yksilöi lupa-asian tarkasti ja yksiselitteisesti ja päätösnumero päätöksen. Vireillä olevasta lupahakemuksesta tai annetusta päätöksestä tiedotettaessa asiakkaat saavat tietoonsa diaarinumeron ja päätöksestä myös päätösnumeron. Diaari- ja päätösnumeron yksiselitteisyys nopeuttaisi asian hakemista, eikä useiden eri hakuperusteiden käyttöä tarvittaisi. Uusien hakuperusteiden lisääminen tietopalveluun on teknisesti mahdollista.

Lain luvanvaraisia toimintoja koskevaan liitteeseen 1 ja ilmoituksenvaraisia toimintoja koskevaan liitteeseen 4 ehdotetaan seuraavia muutoksia:

Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 alakohtaa b, koskien turkiseläinten luvanvaraisuuden määräytymistä, muutettaisiin muulle turkistarhalle kokonaiseläinyksikkömääränä säädettyä luvanvaraisuusrajaa siten, että se vastaisi ympäristövaikutuksiltaan eläinmääränä siitosnaarasminkeille, hillereille, siitosnaarasketuille ja supikoirille säädettyä rajaa. Muutoksella palautettaisiin ennen yleisen ilmoitusmenettelyn voimaantuloa 1 helmikuuta 2019 vallinnut oikeudellinen tila, jossa eri turkiseläimiä sisältävän turkistarhan luvanvaraisuuden määrittämiseksi laki sisälsi yksityiskohtaiset säännökset, joiden mukaisesti tällaisen turkistarhan luvanvaraisuus määräytyi päätuotantos suunnan mukaan. Aiemmin voimassa ollut säännös sisälsi yksityiskohtaiset laskentasäännöt, joilla eri tuotantoeläimiä tai eri-ikäisiä tuotantoeläimiä sisältävän niin sanotun muun eläinsuojan ja muun turkistarhan luvanvaraisuus määräytyi eniten eläinyksikköjä muodostavan eläinlajin mukaan. Koska eläinsuojien ja turkistarhojen luvanvaraisuuden määräytymistä koskevat lain liitteen 1 kohdat on sittemmin eriytetty omiin alakohtiinsa, voitaisiin muun turkistarhan luvanvaraisuusraja saattaa vastaavalle tasolle kuin turkiseläimillä, joille kohdassa on säädetty eläinmäärään perustuva luvanvaraisuusraja, muuttamalla muun turkistarhan kokonaiseläinyksikkömäärään perustuvaa luvanvaraisuusrajaa. Kohdassa siitosnaarasminkeille tai -hillerille eläinmääränä annettu luvanvaraisuusraja 500 turkiseläintä vastaa liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettuna kokonaiseläinyksikkömäärää 90 ja siitosnaarasketuille tai -supikoirille eläinmääränä annettu luvanvaraisuusraja 250 kokonaiseläinyksikkömäärää 102,5. Muuttamalla muun turkistarhan eläinyksikkömäärään perustuva luvanvaraisuusraja kokonaiseläinyksikkömäärästä 250 kokonaiseläinyksikkömäärään 100, tosiasiallisesti palautettaisiin

116 §. *Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten.* Pykälän otsikko palautettaisiin siihen muotoon, johon se selkeyden vuoksi muutettiin lainmuutoksella 1064/2017. Uusimalla lain muutoksella 1166/2018 otsikon muotoilu vaihtui epähuomiosta lainmuutosta 1064/2017 edeltävään muotoon.

Lisäksi pykälän 1 ja 3 momentti muutettaisiin saman sisältöisiksi kuin ne olivat lainmuutoksessa 49/2019. Muutos johtuu 116 §:ään lähes samanaikaisesti tehdyistä lainmuutoksista 1166/2018 ja 49/2019, jolloin aiemmin vahvistettu, mutta myöhemmin voimaantullut koko pykälää koskeva muutos kumosi epähuomiosta myöhemmin vahvistetut, mutta aiemmin voimaantulleet muutokset 1 ja 3 momenttiin.

189 §. *Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa.* Valvontaviranomaisten vastuunjakoa luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa koskevassa lain 189 §:n 2 momentissa korjattaisiin virheellinen pykäläviittaus siten, että viittaus lain 116 §:n 2 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi lain 116 §:n 4 momenttiin.

1.2 Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten muuttamisesta

1 §. Pykälässä kumottaisiin 116 §:n 1 ja 3 momentti sekä 189 §, koska näitä pykäläiä koskeva sisältö ja voimassaolo on aiheuttanut epäselvyyttä. Epäselvyys johtuu osin siitä, että lain 49/2019 johtolauseessa on näiden pykäläien kohdalla osin virheellinen viittaus voimassaolevaan lakiin.

2 §. Kumoamissäädöksen voimaantulo on tarkoitettu samanaikaiseksi koko esityksen muun voimaantumisen kanssa.

1.3 Laki vesilain muuttamisesta

18 luku Erinäisiä säännöksiä

19 §. *Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu.* Pykälään lisättäisiin sama uusi hakuperuste kuin ympäristönsuojelulain 85 a §:ään. Asian tunnistetieto voi olla diaarinumero tai päätösnúmero. Hakuperusteiden täydentämistä puoltaisi asiakkailta saatu palaute vaikeuksista löytää tietopalvelusta asiakirjoja. Erityisesti diaarinumeron puute on koettu ongelmalliseksi.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettu 50 a § sisältäisi asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettuja kemikaalivarastoja koskevan lupahakemuksen ja ilmoituksen sisällöstä, lupa- ja ilmoitusmenettelystä, lausuntojen pyytämisestä, lausuntomenettelystä sekä lupa- ja ilmoituspäätöksen sisällöstä, antamisesta ja tiedoksiannosta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain mukaisten menettelyjen yksityiskohdista säädetään tarkemmin ympäristönsuojelusta annetulla valtioneuvoston asetuksella. Ehdotetun 50 a §:n poikkeussäännöksen soveltaminen johtaisi tarpeeseen vastaavilta osin poiketa myös useista mainitun asetuksen säännöksistä. Jotta myös ehdotetun poikkeussäännöksen piirissä olevien menettelyjen sääntely muodostuu kattavaksi, niistä voitaisiin säätää tarkemmin uudella 50 a §:n 3 momentin nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

Tällä esityksellä ympäristönsuojelulain liitteisiin 1 ja 4 tehtävillä muutoksilla on vaikutusta ympäristönsuojelusta annettuun valtioneuvoston asetukseen.

3 Voimaantulo

Tammikuun alussa 2020 päättyi puolustusvoimien erityissuojattavien, liitteen 4 kohdan 2 mukaisen kemikaalivarastojen siirtymäaika yleistä ilmoitusmenettelyä koskevien säännösten soveltamiselle.

Ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyä koskeva sääntely muuttui samoin 1.1.2020, kun uusi sähköistä asiointia koskeva sääntely tuli voimaan (504/2019, HE 268/2018 vp.). Muutosten myötä ympäristönsuojelulain mukaiset asiakirjat toimitetaan viranomaiselle ensisijaisesti sähköisesti. Viranomaisten ja kuntien ylläpitämistä fyysisistä ilmoitustauluista samalla luovutaan ja siirrytään tietoverkossa sähköisesti tapahtuvaan tiedoksiantoon. Vastaavasti ympäristönsuojelulain mukaisessa menettelyssä tehty päätös annetaan jatkossa tiedoksi sähköisesti julkisella kuulutuksella hallintolain mukaisesti.

Menettelyjen digitalisoinnista aiheutuu tietyiltä osin entistä suurempia haasteita puolustusvoimien kohteiden salassapidolle. Ympäristönsuojelulain mukaisilla viranomaisilla ei välttämättä ole käytössään tietojärjestelmiä, joissa olisi mahdollista käsitellä suojaustason II tai III asiakirjoja, minkä vuoksi sähköistä asiointia koskevista säännöksistä olisi tärkeää voida puolustusvoimien erityissuojattavien kohteiden osalta poiketa.

Lakiehdotus on edellä kuvatusta muutoksista johtuen tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tullut Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettua kemikaalivarastoa koskeva lupahakemus tai 10 a luvussa tarkoitettu ilmoitus käsiteltäisiin loppuun noudattaen ehdotetun 50 a §:n mukaista menettelyä. Ehdotetulla 50 a §:llä ei olisi takautuvia vaikutuksia, vaan vireillä oleva lupahakemus tai ilmoitus käsiteltäisiin ehdotetun 50 a §:n mukaisesti siitä vaiheesta, jossa menettely olisi säännöksen voimaan tullessa. Tosiasiallisesti ehdotetun 50 a §:n mukaiset menettelyt ovat suhteellisen harvinaisia ja on siksi epätodennäköistä, että säännöksen voimaan tullessa olisi vireillä sen soveltamisalaan kuuluvia lupahakemuksia tai ilmoituksia.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain 2 §:n 2 momentin mukaan kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen. Perustuslain 20 §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä koskevaan päätöksentekoon. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut hyvän hallinnon takeet turvataan perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan lailla.

Ympäristönsuojelulaissa säädettyjen lupa- ja ilmoitusmenettelyjen julkisuuden ja niihin liittyvien laajojen osallistumisoikeuksien voidaan nähdä toteuttavan julkisuusperiaatetta, yksilön oikeutta osallistua elinympäristönsä kehittämiseen sekä julkisen vallan velvollisuutta edistää yksilön mahdollisuuksia vaikuttaa elinympäristönsä koskevaan päätöksentekoon. Ehdotettu 50 a § puolestaan merkitsisi lupa- tai ilmoitusmenettelyn kohteen lähialueen asukkaiden osalta rajoitusta heidän tiedonsaanti- ja osallistumisoikeuksiinsa. Koska säännös samalla rajaisi sitä henkilöpiiriä, joka saa ylipäänsä tiedon käsittelyssä olevasta asiasta, se tosiasiallisesti rajaisi myös sitä, kenellä olisi mahdollisuus hakea päätökseen muutosta. Säännös on siten mahdollis-

ta nähdä perusoikeusrajoituksena, jonka hyväksyttävyyden tulee arvioida perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten kautta.

Perustuslakivaliokunta on (PeVM 25/1994 vp) asettanut seuraavat edellytykset perusoikeuksien rajoittamiselle: rajoitusten tulee perustua laintasoiseen säädökseen, rajoitusten on oltava tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisesti määriteltyjä, rajoitusperusteiden tulee olla perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttäviä, painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatimia, lailla ei voida säätää perusoikeuden ytimeen kuuluvaa rajoitusta, rajoitusten tulee olla välttämättömiä tavoitteen saavuttamiseksi sekä laajuudeltaan oikeassa suhteessa perusoikeuksien suojaamaan oikeushyvään ja rajoituksen taustalla olevaan yhteiskunnallisen intressin painoarvoon, perusoikeutta rajoitettaessa on huolehdittava riittävästä oikeusturvajärjestelystä eivätkä rajoitukset saa olla ristiriidassa Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa.

Mahdollisuus tiedonsaanti- ja osallistumisoikeuksien rajoittamiseen perustuisi lain tasoiseen sääntökseen ja sen edellytyksistä säädettäisiin ehdotetussa 50 a §:ssä. Edellytys pykälän soveltamiselle olisi erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen suojaamistarve. Erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen paljastuminen aiheuttaisi siten merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle tai puolustushallinnolle. Sääntöksessä olisi tyhjentävästi lueteltu ne ympäristönsuojelulain pykälät, joita ei voitaisi tällöin soveltaa. Laintasoisesti säänneltäisiin myös siitä, ketä olisi pidettävä pykälän mukaisessa menettelyssä asianosaisena ja millä taholla olisi asianosaista vastaavat tiedonsaanti- ja osallistumisoikeudet. Säännös täyttäisi siten lailla säätämisen sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset. Rajoitus perustuisi yksinomaan maanpuolustuksen toimintaedellytysten varmistamiseen. Perustuslakivaliokunta on pitänyt aiemmassa käytännössään maanpuolustusta ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseen kiinnittyviä tavoitteita sinänsä hyväksyttävänä syinä perusoikeuksien rajoittamiselle (esim. PeVL 51/2006 vp s. 6, PeVL 16/2011 vp s. 2, PeVL 57/2018 vp s. 2). Rajoitusta on siten pidettävä painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatimana.

Ehdotetun 50 a §:n mukainen erityismenettely koskisi vain hyvin rajattua joukkoa ympäristönsuojelulain liitteissä mainittuja toimintoja, sillä 50 a §:n soveltamisalaan kuuluisivat vain tietyt polttonesteiden tai terveydelle tai ympäristölle vaaralliset nestemäisen kemikaalin varastot. Nämäkin kuuluisivat soveltamisalaan vain silloin, kun ne olisivat puolustusvoimien tarkoitukseen tarkoitettuja ja sijaitsisivat puolustusvoimista annetun lain mukaisissa erityissuojattavissa kohteissa. Näissä kohteissa sijaisevien kemikaalivarastojen yhteydessä mahdollisten ympäristövahinkojen mahdollisuus olisi pieni ja esimerkiksi säiliöiden täyttötilanteessa mahdollisten vahinkojen ympäristövaikutus erittäin pieni johtuen niiden sijainnista suojatuissa tiloissa.

Ehdotetun 50 a §:n poikkeussääntöksen soveltaminen olisi aina perusteltava tapauskohtaisesti ja rajoitettava välttämättömään. Valitun sääntelyratkaisun vaihtoehtona olisi tosiasiallisesti vain se, että puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettujen erityissuojattavissa kohteissa sijaitsevat kemikaalivarastot rajattaisiin kokonaan ympäristönsuojelulain mukaisten lupa- ja ilmoitusmenettelyjen ulkopuolelle. Ympäristönsuojelulain tavoitteiden toteuttaminen ja myös perustuslain 20 §:ssä tarkoitettu oikeus terveelliseen ympäristöön jäisi tällöin näiden kohteiden osalta täysin puolustusvoimien sisäisen omavalvonnan varaan. Valitulla sääntelyratkaisulla on siten nimenomaisesti pyritty puuttumaan mahdollisimman vähän perusoikeuksiin ja ympäristönsuojelulain mukaisiin menettelyihin ja siten varmistamaan suhteellisuusperiaatteen toteutuminen. Perustuslain 20 §:n mukaisella ympäristövastuussääntöksellä voidaan katsoa olevan yhteys myös perustuslain 14 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan julkisella vallalla on velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Ehdotettuun sääntökseen sisältyy valvontaviranomaisen keskeinen rooli, jonka tarkoituksena on osaltaan tuoda menettelyyn yleisen edun valvonnan näkökulmaa ja huolehtia siitä, että toiminnasta ei aiheudu edunmenetyksiä tahoille, joita menettelyssä ei tietojen salassapitosyistä voida kuulla. Valvontaviranomaisen rooli, voimavarat ja asi-

antuntemus huomioiden lupa- ja ilmoitusmenettelyjen soveltamista tietyin asian julkisuutta ja yleisön osallistumisoikeutta koskevin rajauksin voidaan pitää myös oikeusturvajärjestelyjen toteutumisen kannalta parempana vaihtoehtona kuin sitä, että ympäristönsuojelulain tavoitteiden toteutuminen jäisi täysin puolustusvoimien omavalvonnan varaan.

Perustuslain 21 §:n säännökset eivät estä säätämästä lailla vähäisiä poikkeuksia niissä turvattuihin oikeuksiin, kunhan tällaiset poikkeukset eivät muuta kulloinkin kyseessä olevan oikeusturvatakeen asemaa pääsääntönä eivätkä yksittäistapauksessa vaaranna yksilön oikeusturvaa (ks. HE 309/1993 vp, s. 74 ja esim. PeVL 59/2014 vp, s. 2 ja 4—5). Myös yleislakina hyvän hallinnon perusteita sekä menettelyä hallintoasioissa määrittävän hallintolainkin sääntelyyn esimerkiksi asianosaisen kuulemisesta sisältyy eräitä poikkeuksia. Hallintolain esitöissä viitataan siihen, että hallinnonalakohtaiset erityispiirteet saattavat vastaisuudessakin edellyttää hallintolaista poikkeavaa sääntelyä (ks. HE 72/2002 vp, s. 53). Hallintolain esitöissä mahdollistettua poikkeamisvaltuutta tulisi kuitenkin niiden mukaan käyttää harkiten ja vain silloin, kun poikkeavaan sääntelyyn on asiallisesti hyväksyttäviä perusteita.

Perusoikeuksien suojan tulee toteutua myös hallintolaista poikkeavia säännöksiä annettaessa. Ehdotetussa 50 a §:ssä poikettaisiin ympäristönsuojelulain ja hallintolain asiaosaisuuskäsitteistä. Hyvän hallinnon ja oikeusturvaa koskevan perusoikeuden katsotaan kuitenkin tulevan turvatuksi, koska valvontaviranomaiselle säädettäisiin asianosaista vastaavat oikeudet tutustua asiaa koskeviin asiakirjoihin, lausua niistä, saada päätös tiedoksi ja saattaa päätös tarvittaessa toimivaltaisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Valvontaviranomainen käyttää jo viran puolesta ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa ympäristönsuojelulain mukaisessa päätöksenteossa. Valvontaviranomaisen rooliin kuuluu myös huolehtia siitä, että lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä noudatetaan. Myös esitystä koskevissa lausunnoissa korostettiin, että puolustusvoimia koskevan erityissääntelyn osalta erityisen tärkeää on valvontaviranomaisen toimintaedellytysten turvaaminen.

Edellä mainitun mukaisesti mahdollisuus tiedonsaanti- ja osallistumisoikeuksien rajoittamiseen perustuisi lain tasoiseen säännökseen ja sen edellytyksistä säädettäisiin ehdotetussa 50 a §:ssä. Ympäristönsuojelulain normaalimenettelyjen mukainen kuuleminen, tiedoksiantaminen ja muutoksenhakumenettely tarkoittaisi, että yleisölle tulisi antaa turvallisuusluokan 2 tietoja, eikä tämä käytännössä ole maanpuolustusintressit turvaten mahdollista.

YK:n Euroopan talouskomission Århusin sopimus sisältää myös määräyksiä ympäristöä koskevan tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa. Sopimuksen tavoitteena on edistää ihmisten oikeutta laadukkaaseen ympäristöön.

Århusin sopimuksen 4 artiklassa taataan ihmisille oikeus ympäristöä koskevan tiedon saantiin. Artiklan 4 kohdan b) alakohdan mukaan oikeutta voidaan kuitenkin rajoittaa epäämällä ympäristötietoa koskeva pyyntö, jos tiedon ilmaiseminen vaikuttaisi haitallisesti maanpuolustukseen tai yleiseen turvallisuuteen. Vastaava maanpuolustukseen ja yleiseen turvallisuuteen perustuva rajoitusmahdollisuus sisältyy myös ympäristötiedon kokoamista ja levittämistä koskevaan 5 artiklaan ja yleisön osallistumista erityisiä toimia koskevaan päätöksentekoon koskevaan 6 artiklaan. Århusin sopimuksessa sallitaan siten tapauskohtaiseen harkintaan perustuvat poikkeukset yleisön tiedonsaantia ja osallistumisoikeutta koskevista menettelyistä siltä osin, kun niiden toteuttaminen vaikuttaisi haitallisesti maanpuolustukseen. Rajoitusten tulee myös perustua kansalliseen lainsäädäntöön.

Ehdotettu sääntely olisi sopusoinnussa myös Århusin sopimuksen kanssa, sillä rajoitus perustuisi laintasoiseen säännökseen ja poikkeussäännöksen soveltaminen edellyttäisi aina tapaus-

HE 59/2020 vp

kohtaista harkintaa poikkeustarpeesta. Rajoitusten soveltamisala on myös verrattain kapea, eikä muutoksella kavennettaisi ympäristönsuojelulain mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Ehdotettua sääntelyä voidaan hallituksen käsityksen mukaan pitää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset täyttävinä. Edellä esitetyn perusteella siihen sisältyvät lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

On kuitenkin suotavaa, että perustuslakivaliokunta antaisi esityksestä lausunnon.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 29 a, 85 a, 115 d, 116 ja 189 § sekä liitteet 1 ja 4, sellaisina kuin ne ovat, 29 a, 115 d, 116 ja 189 § sekä liitteet 1 ja 4 laissa 1166/2018 sekä 85 a § laissa 504/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 50 a § seuraavasti:

29 a §

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Liitteen 4 mukaiseen ilmoituksenvaraiseen toimintaan tarvitaan ympäristölupa, jos:

- 1) toiminta on osa direktiivilaitoksen toimintaa;
- 2) toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus;
- 3) toiminta on luvanvaraista 28 §:n perusteella;
- 4) toimintaan sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin perusteella.

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. Jos lupa kuitenkin on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella, käsittelevä viranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen. Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa tämän pykälän 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee valtion ympäristölupaviranomainen.

Lupaviranomaisen on siirrettävä sille jätetty lupahakemus, joka tulee käsitellä ilmoituksenvaraista toimintaa koskevassa menettelyssä, toimivaltaiselle viranomaiselle.

50 a §

Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettun kemikaalivaraston lupa- ja ilmoitusmenettely

Jos puolustusvoimista annetun lain 15 §:n 8 momentissa tarkoitettua maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen suojaaminen sitä edellyttää, puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettua kemikaalivarastoa koskevan lupahakemuksen ja tämän lain 10 a luvussa tarkoitettun ilmoituksen käsittelyssä asianosaisena pidetään hallintolain 11 §:stä poiketen vain toiminnanharjoittajaa. Mitä asianosaisesta säädetään, sovelletaan myös valvontaviranomaiseen. Asian käsittelyyn ei sovelleta 42—44, 45, 85, 85 a ja 86 §:ää eikä 115 e §:n 1 momentin 2—4 ja 6—8 kohtaa eikä 223 §:ää.

Lupaviranomaiselle toimitetaan asian vireillepanemiseksi toiminnanharjoittajan yksilöinti- ja yhteystiedot sekä tieto laitoksen toimialasta ja sijainnista, perustelu 1 momentissa tarkoitettun menettelyn soveltamisen tarpeelle ja tieto siitä, missä muut lupahakemuksen tai ilmoituksen tiedot ovat saatavilla. Jos maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen suojaaminen sitä edellyttää, riittää, että muut 39 §:n 2 momentissa ja 115 b §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot 39 §:n 1 momentissa ja 115 a §:n 2 momentissa säädetystä poiketen annetaan toimivaltaisen viranomaisen käyttöön vain toiminnanharjoittajan tiloissa tai tietojärjestelmissä. Myös lausuntomenettely ja päätöksen tiedoksianto voidaan tarvittaessa järjestää toiminnanharjoittajan tiloissa tai tietojärjestelmässä. Lupahakemuksesta tai ilmoituksesta

ta on pyydettyä lausunto vain valvontaviranomaiselta, ja päätös annetaan tiedoksi vain toiminnanharjoittajalle ja valvontaviranomaiselle. Lupa-asian ja ilmoituksen käsittely on kokonaisuudessaan järjestettävä siten, ettei menettely vahingoita tai vaaranna maanpuolustuksen etua.

Tämän pykälän mukaan annetusta päätöksestä saa 191 §:stä poiketen valittaa vain toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen. Muutoksenhakuun ei sovelleta, mitä 196 §:ssä säädetään kuulemisesta ja 197 §:ssä tiedoksiannosta. Hallintotuomioistuimen päätös on toimitettava tiedoksi lupaviranomaiselle.

Tämän pykälän mukaisesta lupa- ja ilmoitusmenettelystä ja asian vireillepanosta, lausunto- menettelystä sekä lupa- ja ilmoituspäätöksen antamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

85 a §

Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu

Valtion lupaviranomaisen on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (*ympäristölupa-asioiden tietopalvelu*). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena asian tunnistetietoja, toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

115 d §

Viranomaisen päätös ilmoitusasiassa

Viranomaisen on tehtävä 115 a §:ssä tarkoitettun ilmoituksen johdosta päätös (*ilmoituspäätös*). Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä tässä laissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta. Päätöstä harkittaessa on lisäksi noudatettava mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään, sekä otettava huomioon ilmoituksesta annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä se, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16—18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisen kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja kolttala-alueella.

Pilaantumisen ehkäisemisestä ilmoituspäätöksessä annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 52 §:ssä säädetään lupamääräyksistä. Päästöjen tarkkailusta sekä niiden tulosten ja muiden valvontaa varten annettavien tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 62 §:ssä säädetään seuranta- ja tarkkailumääräyksistä.

116 §

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Tämän lain liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Rekisteröitävää toimintaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla.

Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä mainitun liitteen 1 kohdassa tarkoitetun keskisuuren energiantuotantolaitoksen toiminnasta viimeistään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä keskisuuri energiantuotantolaitos 30 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä. Muusta mainitussa liitteessä tarkoitettua toiminnasta rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä.

Jos rekisteröinti-ilmoitus on puutteellinen, on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä toiminnanharjoittajaa täydentämään sitä. Tällöin 2 momentissa säädetty rekisteröintiä koskevat määräajat lasketaan siitä päivästä, jona rekisteröinti-ilmoitus täyttää säädetty sisältövaatimukset.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Jos rekisteröitävä toiminta on luonteeltaan sekä 2 että 4 momentissa tarkoitettua, rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä, ilmoituksenvaraisesta eikä 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteisesta toiminnasta.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu valtion valvontaviranomaiselle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitettua valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin valtion valvontaviranomaisella. Rekisteröitävän ja ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonta voidaan suorittaa osana samalla alueella sijaitsevan luvanvaraisen toiminnan valvontaa, jos se on valvonnan asianmukaiseksi ja tehokkaaksi järjestämiseksi tarpeen. Luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajaa ja viranomaista, jolle valvonta siirretään, on kuultava, jos valvonnasta vastaava viranomaisen tämän vuoksi vaihtuu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

LUVANVARAISET TOIMINNAT

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
1. Metsäteollisuus	1. Metsäteollisuus
a) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan massaa puusta tai muista kuitumateriaaleista	
b) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan paperia tai kartonkia, kapasiteetin ylittäessä 20 tonnia vuorokaudessa	
	a) Kuorellisen puutavaran vesivarasto, jossa pidetään puutavaraa samanaikaisesti vähintään 20 000 m ³ , ei kuitenkaan vesivarasto, jossa on suljettu vesienkäsittelyjärjestelmä
c) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan yhtä tai useampia seuraavista puulevyistä: suurlastulevy, lastulevy tai kuitulevy kapasiteetin ylittäessä 600 m ³ vuorokaudessa	b) Suurlastulevyä, lastulevyä tai kuitulevyä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa ja enintään 600 m ³ vuorokaudessa taikka vaneria tai muita puulevyjä valmistava tai pinnoittava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa
d) Puun ja puutuotteiden suojaus kemikaaleilla tuotantokapasiteetin ylittäessä 75 m ³ vuorokaudessa lukuun ottamatta pelkkää sinistäjäsiemen torjuntakäsittelyä	c) Puun kyllästämö, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 75 m ³ vuorokaudessa taikka sellainen muu puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos, jossa käytetään suojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa
2. Metalliteollisuus	2. Metalliteollisuus
a) Malmien, mukaan lukien sulfidimalmit, pasutus ja sintraus	
b) Raakaraudan tai teräksen tuotanto (primääri- tai sekundäärisulatus), mukaan lukien jatkuva valu, kapasiteetin ylittäessä 2,5 tonnia tunnissa	a) Rauta- tai terästehdas taikka rautalejeerinkejä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 2,5 tonnia tunnissa
c) Muiden kuin rautametallien tuotanto malmista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyysimenetelmillä	
	b) Muiden kuin rautametallien valssaamo, takomo tai vetämö, ei kuitenkaan kylmäprosessit langanveto, valssaus ja syväveto
d) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti ylittää 20 tonnia vuorokaudessa	c) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa
e) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti ylittää 4 tonnia vuorokaudessa lyijyn ja kadmiumin osalta ja 20 tonnia vuorokaudessa muiden kuin rautametallien osalta	d) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa; sulattaessa lyijyä tai kadmiumia enintään 4 tonnia vuorokaudessa
f) Rautametallien jalostus suojakäsittelmällä	e) Rautametallien jalostus suojakäsittelmäl-

<p>sulalla metallilla käsittelykapasiteetin ylittäessä 2 tonnia raakaterästä tunnissa</p>	<p>lä sulalla metallilla, kun käsittelykapasiteetti on enintään 2 tonnia raakaterästä tunnissa</p>
<p>g) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti ylittää 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö ylittää 50 kilojoulea vasaraa kohti ja lämmitysteho ylittää 20 megawattia</p>	<p>f) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti on enintään 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö on enintään 50 kilojoulea vasaraa kohti tai lämmitysteho on enintään 20 megawattia</p>
<p>h) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa yli 30 m³</p>	<p>g) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m³</p>
	<p>h) Laivatelakka</p>
	<p>i) Akkutehdas</p>
<p>4. Kemianteollisuus; teollisessa mittakaavassa tapahtuva, alla mainittujen aineiden tai aineryhmien kemiallinen tai biologinen jalostaminen</p>	<p>4. Kemianteollisuus</p>
<p>a) Epäorgaanisten kemikaalien valmistus, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kaasut, kuten ammoniakki, kloori tai kloorivety, fluori tai fluorivety, hiilen oksidit, rikkiyhdisteet, typen oksidit, vety, rikki-dioksidi, karbonyylikloridi — hapot, kuten kromihappo, fluorivetyhappo, fosforihappo, typpihappo, kloorivetyhappo, rikkihappo, oleum, rikkihapokkeet — emäkset, kuten ammoniumhydroksidi, kaliumhydroksidi, natriumhydroksidi — suolat, kuten ammoniumkloridi, kaliumkloriidi, kaliumkarbonaatti, natriumkarbonaatti, perboraatti, hopeanitraatti — epämetallit, metallioksidit tai muut epäorgaaniset yhdisteet, kuten kalsiumkarbidi, pii, piikarbidi 	
<p>b) Orgaanisten kemikaalien valmistus, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — yksinkertaiset hiilivedyt (suoraketjuiset tai rengasrakenteiset, tyydyttyneet tai tyydyttämättömät, alifaattiset tai aromaattiset) — happea sisältävät hiilivedyt, erityisesti alkoholit, aldehydit, ketonit, karboksyylihapot, esterit ja esterien seokset, asetaatit, eetterit, peroksidit ja epoksihartsit — rikin hiilivedyt — typen hiilivedyt, erityisesti amiinit, amidit, typpipitoiset yhdisteet tai nitraatit, nitriilit, syanaatit, isosyanaatit — fosforia sisältävät hiilivedyt — halogenoidut hiilivedyt — organometalliyhdisteet — muovit (polymeerit, synteettiset kuidut, 	

selluloosapohjaiset kuidut) — synteettiset kumit — väriaineet ja pigmentit — pinta-aktiiviset aineet	
c) Öljyn- tai kaasunjalostamo	
d) Kasvinsuojeluaineiden tai biosidien tuotanto	
e) Räjähdeiden tuotanto	
f) Fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisiin raaka-aineisiin perustuvien lannoitteiden (lannoitteet sisältävät joko yhtä ainetta tai niiden seosta) valmistus	
g) Lääkeaineita sisältävien tuotteiden, myös välituotteiden, tuotanto	
	a) Pesuaineita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 tonnia vuodessa
	b) Kumitehdas, jossa on vulkanointi- tai mastsintointiprosessi
	c) Mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 tonnia vuodessa
	d) Tärkkelysjohdannaisia valmistava tehdas
	f) Entsyymitehdas
5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely
a) Hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen tai muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joiden polttoaineteho on vähintään 20 megawattia	
b) Kovahiilen tai sähkögrafiitin tuotanto polttamalla tai hiilettämällä	
c) Koksen tuotanto	
	b) Kiinteän, nestemäisen tai kaasumaisen polttoaineen valmistuslaitos, jossa valmistetaan polttoainetta vähintään 5 000 tonnia vuodessa, ei kuitenkaan pellettien puristus-toiminta
	c) Puuta raaka-aineena käyttävä grillihiilen valmistuslaitos, jossa valmistetaan hiiltä vähintään 3 000 tonnia vuodessa
	d) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 2 tarkoitettu ilmoituksenvarainen polttonesteiden tai terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 100 m ³ , ei kuitenkaan liitteen 2 mukaisen rekisteröidävän energiantuotantolaitoksen polttones-

	tesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappaletavaravarasto
	e) Kivihiilivarasto
6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta
a) Aineiden, esineiden ja tuotteiden pintakäsittely, erityisesti kiillotus, painatus, pinnoittaminen, rasvanpoisto, vedenpitäviksi käsittely, liimaus, maalaus, puhdistaminen tai kylästys käytettäessä orgaanisia liuottimia liuottimen kulutuskapasiteetin ylittäessä 150 kg tunnissa tai 200 tonnia vuodessa	a1) Pintojen puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkittyjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on yli 1 tonni vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa a2) Toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa: — muu kuin kohdassa a1 tarkoitettu pintojen puhdistus — ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella — metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus — puupintojen maalaus — nahan viimeistely — lankalakkaus — jalkineiden valmistus — puun ja muovin laminointi — liimaus — seuraavat painatustoiminnot: heatset-rainaoffset-painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt — kumin jalostus a3) Toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 25 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa — jatkuvatoiminen nauhapinnoitus — puun kyllästämisen
	b) Toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa: — kylmäoffset-painatustoiminta — kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnot — maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus — lääketieteellisyys
	c) Laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutunut osuus, vähintään 10 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 kg tunnissa, mukaan

	lukien toiminnat, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta
7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto
	a) Kaivostoiminta ja muu kuin liitteen 4 kohdassa 3 tarkoitettu ilmoituksenvarainen koneellinen kullankaivuu
	b) Malmin tai mineraalin rikastamo
	c) Kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maa- rakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää
	d) Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus
	e) Kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhaus tai sellainen tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhaus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää
8. Mineraalituotteiden valmistus	8. Mineraalituotteiden valmistus
a) Sementtiklinkkerin tuotanto kiertouuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 500 tonnia vuorokaudessa, tai muun tyyppisissä uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa	a) Sementtitehdas, jonka tuotantokapasiteetti kiertouuneissa on enintään 500 tonnia vuorokaudessa ja muun tyyppisissä uuneissa enintään 50 tonnia vuorokaudessa
b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa	b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on enintään 50 tonnia vuorokaudessa
c) Mineraalien sulatus, mukaan lukien mineraalikuidut, kun sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia vuorokaudessa	c) Mineraalivillatehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
d) Lasin valmistus, mukaan lukien lasikuidut, kun sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia vuorokaudessa	d) Lasia tai lasikuitua valmistava tehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
e) Asbestin tai asbestipohjaisten tuotteiden valmistus	
f) Keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, erityisesti kattotiilet, tiilet, tulenkestävät rakennuskivet, laatat, hiekkakivi tai posliini, kun tuotantokapasiteetti ylittää 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunikapasiteetti ylittää 4 m ³ ja lastauskapasiteetti ylittää 300 kg/m ³ uunia kohden	Seuraavien keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, kun tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunikapasiteetti on enintään 4 m ³ ja lastauskapasiteetti enintään 300 kg/m ³ uunia kohden: e1) keramiikka- tai posliinitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa e2) kevytsoratehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa
g) Magnesiumoksidin tuotanto uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa	

	f) Kipsilevytehdas
9. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely	9. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely
a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittely (kuten pesu, valkaisu, merserointi) tai värjäys käsittelykapasiteetin ylittäessä 10 tonnia vuorokaudessa	a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittelyä tai värjäystä suorittava laitos, jonka käsittelykapasiteetti on vähintään 1 ja enintään 10 tonnia vuorokaudessa
b) Nahanparkitus käsittelykapasiteetin ylittäessä 12 tonnia valmiita tuotteita vuorokaudessa	b) Nahkatehdas tai turkismuokkaamo, ei kuitenkaan tuotteiden valmistus valmiiksi käsitellyistä nahoista
	c) Kuitukangastehdas
	d) Tekstiilien vesipesula, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa ja jonka jätevesiä ei johdeta ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle tai muu kuin 2 liitteen mukainen rekisteröitävä kemiallinen pesula
10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
a) Teurastamotoiminta tuotantokapasiteetin ylittäessä 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa	a) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 a tarkoitettu ilmoituksenvarainen teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa
Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsittely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta: b) Pelkästään eläinperäiset raaka-aineet (paitsi pelkkä maito) valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä 75 tonnia vuorokaudessa	b1) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 b tarkoitettu ilmoituksenvarainen lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa b2) Kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 100 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa
Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsittely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta: c) Pelkästään kasviperäiset raaka-aineet valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä 300 tonnia vuorokaudessa tai 600 tonnia vuorokaudessa, jos laitos toimii kaikkina vuosina enintään 90 peräkkäisenä vuorokautena	c1) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 c tarkoitettu ilmoituksenvarainen perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa c2) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 d tarkoitettu ilmoituksenvarainen vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos c3) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 e tarkoi-

	<p>tettu ilmoituksenvarainen ja muu kuin kohdissa c1 ja c2 tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo</p> <p>c4) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 f tarkoitettu ilmoituksenvarainen panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c5) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 g tarkoitettu ilmoituksenvarainen siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c6) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 h tarkoitettu ilmoituksenvarainen ja muu kuin kohdissa c4 ja c5 tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p>
<p>Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsitely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta:</p> <p>d) Eläin- ja kasviperäiset raaka-aineet sekä yhdistettyinä että erillisinä tuotteina valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä vuorokaudessa: 75 tonnia, jos A yhtä suuri tai suurempi kuin 10 tai 300 - (22,5 A), jos A on pienempi kuin 10 joissa "A" on valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina. Pakkauksen painoa ei saa sisällyttää tuotteen lopulliseen painoon. Tätä kohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa ainoa raaka-aine on maito. Kohtaan liittyvä kuva on taulukon jälkeen¹</p>	<p>d1) Margariinia tai muita kasvi- ja eläinperäisiä rasvoja tai öljyjä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina</p> <p>d2) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 i tarkoitettu ilmoituksenvarainen rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoitettava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina</p> <p>d3) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 j tarkoitettu ilmoituksenvarainen jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden</p>

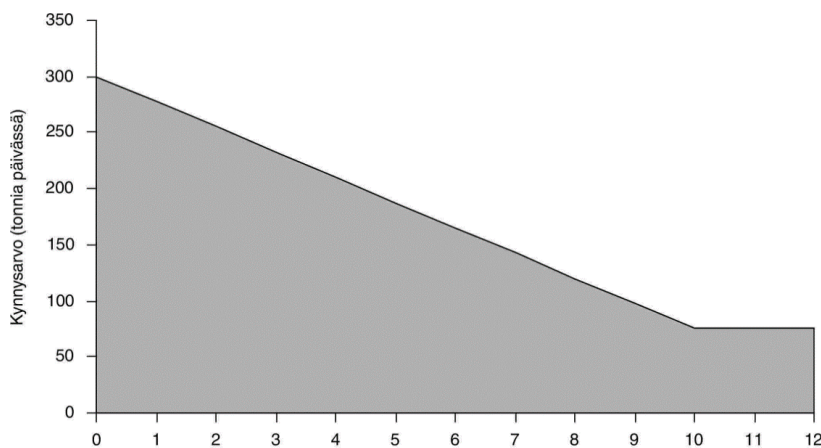
	<p>tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina</p> <p>d4) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 k tarkoitettu ilmoituksenvarainen eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina</p>
e) Pelkän maidon käsittely ja jalostus vastaanotetun maidon määrän ylittäessä 200 tonnia vuorokaudessa (vuosittain laskettavan keskiarvon perusteella)	e) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 l tarkoitettu ilmoituksenvarainen pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa
	f) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 m tarkoitettu ilmoituksenvarainen makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa
	g) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 4 n tarkoitettu ilmoituksenvarainen mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa
	h) Liivatteen valmistus vuodista, nahoista ja luista
11. Eläinsuojat tai kalankasvatus	11. Eläinsuojat tai kalankasvatus
a) Siipikarjakasvattamot, kun siipikarjapaikkoja on yli 40 000 ja sikalat, kun tuotantosi-kojen (yli 30 kg:n painoisia) paikkoja on yli 2 000 tai kun emakkopaikkoja on yli 750; siipikarjalla tarkoitetaan kanoja, kalkkunoita, helmikanoja, ankoja, sorsia, hanhia, viiriäisiä, kyyhkysia, fasaaneja, peltopyitä ja muita lintuja	a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 300 lypsylehmälle, 500 lihanaudalle tai 600 emolehmälle taikka muu eläinsuoja, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 3 000
	b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaarasminkille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasketulle tai -supille taikka muu turkistarha, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 100

	c) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kivi- tai hiekkavarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä
12. Liikenne	12. Liikenne
	a) Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettu ja kantavuudeltaan yli 1 350 tonnin aluksille soveltuva satama tai lastaus- taikka purkulaituri
	b) Lentopaikka, ei kuitenkaan pelastustointaan tarkoitettu helikopterilentopaikka
	c) Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata
	d) Kemikaalirata tai terminaali, jossa siirretään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja kuljetusvälineestä toiseen tai varastoon taikka varastosta kuljetusvälineeseen, ei kuitenkaan kappaletavaran siirtäminen
13. Jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely sekä jätevesien käsittely	13. Jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely sekä jätevesien käsittely
a) Jätteiden käsittely jätteenpolttolaitoksissa tai jätteen rinnakkaispolttolaitoksissa, joiden kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta ylittää 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta ylittää 10 tonnia vuorokaudessa	a) Kiinteää tai nestemäistä jätettä polttava jätteenpolttolaitos tai jätteen rinnakkaispolttolaitos, jonka kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta on enintään 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta enintään 10 tonnia vuorokaudessa
b) Ruhojen tai eläinperäisen jätteen loppukäsittely tai kierrätys käsittelykapasiteetin ylittäessä 10 tonnia vuorokaudessa	b) Laitos, jonka ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittelykapasiteetti on enintään 10 tonnia vuorokaudessa
c) Taulukon 1 mukaisen laitoksen jätevesien erillinen jätevedenpuhdistamo, joka ei kuulu yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY soveltamisalaan	c) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 13 c tarkoitettu teollisuuden erillinen jätevedenpuhdistamo, jossa käsitellään taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen prosessijätevesiä
d) Vaarallisten jätteiden käsittely, kun kapasiteetti ylittää 10 tonnia vuorokaudessa ja joka sisältää yhden tai useamman seuraavista toiminnoista: — biologinen käsittely — fysikaalis-kemiallinen käsittely — yhdistäminen tai sekoittaminen ennen taulukon 1 kohdissa 13 a ja d lueteltuja muita toimintoja — uudelleenpakkaaminen ennen taulukon 1 kohdissa 13 a ja d lueteltuja muita toimintoja — liuottimien talteenotto tai regenerointi — muun epäorgaanisen materiaalin kuin me-	

<p>tallien tai metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto</p> <ul style="list-style-type: none"> — happojen tai emästen regenerointi — pilaantumisen torjumiseksi käytettyjen aineiden hyödyntäminen — katalyyttien ainesosien hyödyntäminen — öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö — maanvarainen allastaminen 	
<p>e) Muiden kuin vaarallisten jätteiden loppukäsittely, kun kapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta yhdyskuntajätevesien käsittelystä annettuun neuvoston direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — biologinen käsittely — fysikaalis-kemiallinen käsittely — jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten — kuonan ja tuhkan käsittely — metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat 	
<p>f) Muiden kuin vaarallisten jätteiden hyödyntäminen tai hyödyntämisen ja loppukäsittelyn yhdistelmä, kun kapasiteetti ylittää 75 tonnia vuorokaudessa, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta yhdyskuntajätevesien käsittelystä annettuun neuvoston direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — biologinen käsittely — jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten — kuonan ja tuhkan käsittely — metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat <p>Jos ainoa jätteidenkäsittelytoiminta on anaerobinen käsittely (mädätys), tämän toiminnan kapasiteettia koskeva raja-arvo on 100 tonnia vuorokaudessa</p>	
<p>g) Kaatopaikat, joihin tuodaan enemmän kuin 10 tonnia jätettä vuorokaudessa tai joiden kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 25 000 tonnia, lukuun ottamatta pysyvän jätteen kaatopaikkoja</p>	
<p>h) Vaarallisen jätteen, johon taulukon 1 kohtaa 13 g ei sovelleta, väliaikainen varastointi ennen taulukon 1 kohdissa 13 a, d, g ja i lue-</p>	

teltua toimintaa, kun kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia, lukuun ottamatta väliaikaista varastointia keräilyn aikana paikassa, jossa jäte tuotetaan	
i) Vaarallisen jätteen maanalainen varastointi, kun kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia	
	d) Yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä
	e) Kaivannaisjätteen jätealue
	f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista
14. Muu toiminta	14. Muu toiminta
	a) Muu kuin liitteen 4 kohdassa 7 tarkoitettu ilmoituksenvarainen ulkona sijaitseva ampumarata
	b) Pysyvä, ulkona sijaitseva laitosmainen suihkupuhalluspaikka
	c) Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos
	d) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettu lannoitetehdas
	e) Öljyn ja kaasun etsintäporaus ja esiintymän hyväksikäyttö sekä muu niihin liittyvä toiminta Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä

Kuva: Taulukko 1 (direktiivilaitokset) kohta 10 d, elintarvikkeiden tai rehujen valmistus

(A) Eläinperäisen raaka-aineen osuus (% valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetista)

ILMOITUKSENVARAISET TOIMINNAT

1. Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m³ sahatavaraa vuodessa.
2. Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia
 - a) vähintään 100 m³ mutta alle 1 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakelu-
aseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö,
voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan
pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappaletavaravarasto
tai kalliiovarasto.
 - b) vähintään 1 000 m³ mutta alle 50 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakelu-
aseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö,
voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan
pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappaletavaravarasto
tai kalliiovarasto.
3. Koneellinen kullankaivuu, kun kaivettavien maamassojen määrä on alle 500 m³ vuodessa
pintamaat mukaan lukien ja työskentelyaika enintään 50 vuorokautta vuodessa eikä toimintaan
tarvita vesilain mukaista lupaa tai oikeutta.
4. Seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnot, joiden jätevedet johdetaan ympäristö-
luvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle:
 - a) teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuoro-
kaudessa
 - b) lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita
vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enin-
tään 75 tonnia vuorokaudessa
 - c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäi-
siä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapa-
siteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa
 - d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava
laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka val-
miiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan
kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos
 - e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuot-
teita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodes-
sa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei
kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo
 - f) panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 mutta alle 5 miljoonaa litraa vuo-
dessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa

HE 59/2020 vp

- g) siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 mutta alle 10 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa
- h) muu kuin kohdissa f) ja g) tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa
- i) rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on alle 22 500 tonnia vuodessa ja vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina
- j) jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina
- k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina
- l) pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa
- m) makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa
- n) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa.
5. Eläinsuoja, joka on tarkoitettu:
- a) vähintään 50 lypsylehmälle, vähintään 100 lihanaudalle, vähintään 130 emolehmiä, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 täysikasvuiseksi emakolle, vähintään 250 lihasialle, vähintään 4 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 broilerille ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella;
- b) yhdelle tai usealle muulle kuin a kohdassa mainitulle liitteessä 3 tarkoitettulle eläinlajille, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250 ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella. Jos eläinsuojan suurimman eläinyksikkömäärän muodostaa a kohdassa tarkoitettujen tuotantoeläinten nuorkarja, ilmoituksenvaraisuusraja määräytyy kuitenkin täysikasvuisten tuotantoeläinten eläinyksikkömääräksi muunnetun eläinmäärän perusteella. Tätä kohtaa ei sovelleta liitteessä 3 mainittuihin turkiseläimiin;
- c) usealle a tai b kohdassa tarkoitettulle tuotantoeläimelle ja joka ei ole suoraan ilmoituksenvarainen a kohdassa mainitun tuotantoeläimen eläinmäärän perusteella, ilmoituksenvaraisuus määräytyy liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettavien eläinyksikkömäärien perusteella. Tällöin kaikkien tuotantoeläinten eläinyksikkömäärät lasketaan yhteen ja niiden summaa ver-

HE 59/2020 vp

rataan suurimman eläinyksikkömäärän saaneen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettuun ilmoituksenvaraisuuden rajaan, jonka ylittyessä toiminta on ilmoituksenvarainen.

Eläinyksikkömääräksi muunnettu ilmoituksenvaraisuuden raja a kohdassa tarkoitettulle tuotantoeläimelle saadaan kertomalla a kohdassa eläinmääränä ilmoitettu ilmoituksenvaraisuuden raja liitteen 3 eläinyksikkökertoimella.

6. Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko.
7. Ulkona sijaitseva, ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa.
8. Kiinteä eläintarha tai huvipuisto.

2.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain (49/2019) 116 §:n 1 ja 3 momentti sekä 189 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesilain (587/2011) 18 luvun 19 §, sellaisena kuin se on laissa 505/2019 seuraavasti:

19 §

Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu

Lupaviranomaisen on julkaistava vesitalousasiassa antamansa päätös muutoksenhauulle säädetyn ajan päättymisen jälkeen verkkosivuillaan, jollei sitä asian merkitys huomioon ottaen ole pidettävä tarpeettomana (*vesitalousasioiden tietopalvelu*). Päätöksessä saadaan julkaista hankkeesta vastaavan nimi sekä hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien kiinteistöjen nimet ja kiinteistötunnukset.

Tiedot saadaan julkaista, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu ja ne voidaan julkaista sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään. Päätökseen sisältyvät henkilötiedot on poistettava verkkosivuilta sen jälkeen, kun hanke on päättynyt.

Vesitalousasioiden tietopalvelusta voidaan hakea tietoja rajattuina hakuina käyttäen hakuprusteena asian tunnistetietoja, hankkeesta vastaavan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka päätöksen tekoajankohtaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2020

Pääministeri

Sanna Marin

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen

1.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 29 a, 85 a, 115 d, 116 ja 189 § sekä liitteet 1 ja 4, sellaisina kuin ne ovat, 29 a, 115 d, 116 ja 189 § sekä liitteet 1 ja 4 laissa 1166/2018 sekä 85 a § laissa 504/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 50 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 a §

29 a §

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Ilmoituksenvaraisen toiminnan luvanvaraisuus

Liitteen 4 mukaiseen ilmoituksenvaraiseen toimintaan tarvitaan ympäristölupa, jos

1) toiminta on osa direktiivilaitoksen toimintaa;

2) toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus;

3) toiminta on luvanvaraista 28 §:n perusteella;

4) toimintaan sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin perusteella.

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee valtion ympäristölupaviranomainen.

Lupaviranomaisen on siirrettävä sille jätetty lupahakemus, joka tulee käsitellä ilmoituksenvaraista toimintaa koskevassa menettelyssä, toimivaltaiselle viranomaiselle.

Liitteen 4 mukaiseen ilmoituksenvaraiseen toimintaan tarvitaan ympäristölupa, jos:

1) toiminta on osa direktiivilaitoksen toimintaa;

2) toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus;

3) toiminta on luvanvaraista 28 §:n perusteella;

4) toimintaan sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin perusteella.

Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa 1 momentin 2 tai 3 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu 115 a §:n nojalla käsitellä toimintaa koskeva ilmoitus. *Jos lupa kuitenkin on tarpeen 27 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella, käsittelevä viranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen.* Jos toimintaan tarvitaan ympäristölupa *tämän pykälän* 1 momentin 1 tai 4 kohdan nojalla, ympäristöluvan käsittelee valtion ympäristölupaviranomainen.

Lupaviranomaisen on siirrettävä sille jätetty lupahakemus, joka tulee käsitellä ilmoituksenvaraista toimintaa koskevassa menettelyssä, toimivaltaiselle viranomaiselle.

50 a §

Puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettun kemikaalivaraston lupa- ja ilmoitusmenettely

Jos puolustusvoimista annetun lain 15 §:n 8 momentissa tarkoitettua maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen suojaaminen sitä edellyttää, puolustusvoimien tarpeisiin tarkoitettua kemikaalivarastoa koskevan lupahakemuksen ja tämän lain 10 a luvussa tarkoitettun ilmoituksen käsittelyssä asianosaisena pidetään hallintolain 11 §:stä poiketen vain toiminnanharjoittajaa. Mitä asianosaisesta säädetään, sovelletaan myös valvontaviranomaiseen. Asian käsittelyyn ei sovelleta 42—44, 45, 85, 85 a ja 86 §:ää eikä 115 e §:n 1 momentin 2—4 ja 6—8 kohtaa eikä 223 §:ää.

Lupaviranomaiselle toimitetaan asian vireillepanemiseksi toiminnanharjoittajan yksilöinti- ja yhteystiedot sekä tieto laitoksen toiminnasta ja sijainnista, perustelu 1 momentissa tarkoitettun menettelyn soveltamisen tarpeelle ja tieto siitä, missä muut lupahakemuksen tai ilmoituksen tiedot ovat saatavilla. Jos maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavaa kohdetta koskevien tietojen suojaaminen sitä edellyttää, riittää, että muut 39 §:n 2 momentissa ja 115 b §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot 39 §:n 1 momentissa ja 115 a §:n 2 momentissa säädetystä poiketen annetaan toimivaltaisen viranomaisen käyttöön vain toiminnanharjoittajan tiloissa tai tietojärjestelmässä. Lupahakemuksesta tai ilmoituksesta on pyydettävä lausunto vain valvontaviranomaiselta, ja päätös annetaan tiedoksi vain toiminnanharjoittajalle ja valvontaviranomaiselle. Lupa-asian ja ilmoituksen käsittely on kokonaisuudessaan järjestettävä siten, ettei menettely vahingoita tai vaaranna maanpuolustuksen etua.

Tämän pykälän mukaan annetusta päätöksestä saa 191 §:stä poiketen valittaa vain toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen. Muutoksenhakuun ei sovelleta, mitä 196 §:ssä säädetään kuulemisesta ja 197 §:ssä tiedoksiannosta. Hallintotuomioistuimen päätös on toimitettava tiedoksi lupaviranomaiselle.

Tämän pykälän mukaisesta lupa- ja ilmoitusmenettelystä ja asian vireillepanosta, lausuntomenettelystä sekä lupa- ja ilmoituspäät-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

töksen antamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

85 a §

85 a §

*Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu**Ympäristölupa-asioita koskeva tietopalvelu*

Valtion lupaviranomaisen on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (*ympäristölupa-asioiden tietopalvelu*). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

Valtion lupaviranomaisen on julkaistava verkkosivuillaan ympäristötiedon saatavuuden varmistamiseksi tieto vireille tulleesta ympäristölupa-asiasta, tiedoksiannetusta ympäristölupa-asiasta ja sen kuulutusasiakirjoista sekä ympäristölupa-asiassa annetusta päätöksestä (*ympäristölupa-asioiden tietopalvelu*). Ympäristölupa-asioiden tietopalvelusta, jossa julkaistaan 222 §:ssä tarkoitettuja tietoja, voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena *asian tunnistetietoja*, toiminnanharjoittajan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka tiettyä aikaväliä.

115 d §

115 d §

*Viranomaisen päätös ilmoitusasiassa**Viranomaisen päätös ilmoitusasiassa*

Viranomaisen on tehtävä 115 a §:ssä tarkoitettun ilmoituksen johdosta päätös (*ilmoituspäätös*). Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta.

Viranomaisen on tehtävä 115 a §:ssä tarkoitettun ilmoituksen johdosta päätös (*ilmoituspäätös*). Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä tässä laissa ja *jätelaisissa sekä niiden nojalla annetuissa säännöksissä* säädetään *toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta. Päätöstä harkittaessa on lisäksi noudatettava mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään, sekä otettava huomioon ilmoituksesta annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä se, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.*

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16—18 §:ssä kiellettyä seurausta;

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16—18 §:ssä kiellettyä seurausta;

Voimassa oleva laki

4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

5) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisten kotiseutualueella perinteisiä saamelaislinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaisia tarkoitettuja luontaislinkeinoja kolttialueella.

Pilaantumisen ehkäisemisestä ilmoituspäätöksessä annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 52 §:ssä säädetään lupamääräyksistä. Päästöjen tarkkailusta sekä niiden tulosten ja muiden valvontaa varten annettavien tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 62 §:ssä säädetään seuranta- ja tarkkailumääräyksistä.

116 §

Ilmoitus toiminnasta rekisteröintiä varten

Tämän lain liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. *Rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimuksista sekä* rekisteröitävää toimintaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla.

Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä mainitun liitteen 1 kohdassa tarkoitettun keskisuuren energiantuotantolaitoksen toiminnasta viimeistään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä keskisuuri energiantuotantolaitos 30 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä. Muusta mainitussa liitteessä tarkoitettusta toiminnasta rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä.

Jos rekisteröinti-ilmoitus on puutteellinen, on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä toiminnanharjoittajaa täydentä-

Ehdotus

4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

5) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisten kotiseutualueella perinteisiä saamelaislinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaisia tarkoitettuja luontaislinkeinoja kolttialueella.

Pilaantumisen ehkäisemisestä ilmoituspäätöksessä annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 52 §:ssä säädetään lupamääräyksistä. Päästöjen tarkkailusta sekä niiden tulosten ja muiden valvontaa varten annettavien tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 62 §:ssä säädetään seuranta- ja tarkkailumääräyksistä.

116 §

Rekisteröinti-ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten

Tämän lain liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Rekisteröitävää toimintaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla.

Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä mainitun liitteen 1 kohdassa tarkoitettun keskisuuren energiantuotantolaitoksen toiminnasta viimeistään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä keskisuuri energiantuotantolaitos 30 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä. Muusta mainitussa liitteessä tarkoitettusta toiminnasta rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä.

Jos rekisteröinti-ilmoitus on puutteellinen, on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen pyydettävä toiminnanharjoittajaa täydentä-

Voimassa oleva laki

mään sitä. Tällöin 2 momentissa säädetty rekisteröintiä koskevat määräajat lasketaan siitä päivästä, jolloin rekisteröinti-ilmoitus täytetään 10 §:n nojalla säädetty sisältövaatimukset.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyväksytyä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Jos rekisteröitävä toiminta on luonteeltaan sekä 2 että 4 momentissa tarkoitettua, rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä, ilmoituksenvaraisesta eikä 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteisesta toiminnasta.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu valtion valvontaviranomaiselle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitettua valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 2 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin valtion valvontaviranomaisella. Rekisteröitävän ja ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonta voidaan suorittaa osana samalla alueella sijaitsevan luvanvaraisen toiminnan valvontaa, jos se on valvonnan asianmukaiseksi ja tehokkaaksi järjestämiseksi tarpeen. Luvanvarai-

Ehdotus

mään sitä. Tällöin 2 momentissa säädetty rekisteröintiä koskevat määräajat lasketaan siitä päivästä, jona rekisteröinti-ilmoitus täytetään säädetty sisältövaatimukset.

Edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyväksytyä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos rekisteröitävällä toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa 32 §:n 2 momentin nojalla, rekisteröinti-ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomaisen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle.

Jos rekisteröitävä toiminta on luonteeltaan sekä 2 että 4 momentissa tarkoitettua, rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä, ilmoituksenvaraisesta eikä 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteisesta toiminnasta.

189 §

Valvontaviranomaisten vastuunjako luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa

Vastuu luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan 168 ja 169 §:n mukaisesta valvonnasta kuuluu valtion valvontaviranomaiselle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen tekee valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai tekee ilmoituspäätöksen.

Vastuu rekisteröitävän toiminnan 168 ja 169 §:ssä tarkoitettua valvonnasta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Vastuu 116 §:n 4 momentin nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on kuitenkin valtion valvontaviranomaisella. Rekisteröitävän ja ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonta voidaan suorittaa osana samalla alueella sijaitsevan luvanvaraisen toiminnan valvontaa, jos se on valvonnan asianmukaiseksi ja tehokkaaksi järjestämiseksi tarpeen. Luvanvarai-

HE 59/2020 vp

Voimassa oleva laki

sen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajaa ja viranomaista, jolle valvonta siirretään, on kuultava, jos valvon-
nasta vastaava viranomainen tämän vuoksi vaihtuu.

Ehdotus

sen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan harjoittajaa ja viranomaista, jolle valvonta siirretään, on kuultava, jos valvon-
nasta vastaava viranomainen tämän vuoksi vaihtuu.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

LUVANVARAISET TOIMINNAT

TAULUKKO 2 Muut laitokset

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

11. Eläinsuojat tai kalankasvatus	11. Eläinsuojat tai kalankasvatus
a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 300 lypsylehmälle, 500 lihanaudalle tai 600 emolehmälle taikka muu eläinsuoja, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 3 000	a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 300 lypsylehmälle, 500 lihanaudalle tai 600 emolehmälle taikka muu eläinsuoja, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 3 000
b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaarasminkille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasketulle tai -supikoiralle taikka muu turkistarha, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250	b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaarasminkille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasketulle tai -supille taikka muu turkistarha, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 100
c) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuivarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä.	c) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuivarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä.

ILMOITUKSENVARAISET TOIMINNAT

Voimassa oleva laki

1. Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m³ sahatavaraa vuodessa.
2. Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia
 - a) vähintään 100 m³ mutta alle 1 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakeluaseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappale-tavaravarasto taikka kalliovarasto
 - b) vähintään 1 000 m³ mutta alle 50 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakeluaseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappale-tavaravarasto taikka kalliovarasto.
3. Koneellinen kullankaivuu, kun kaivettavien maamassojen määrä on alle 500 m³ vuodessa pintamaat mukaan lukien ja työskentelyaika enintään 50 vuorokautta vuodessa eikä toimintaan tarvita vesilain mukaista lupaa tai oikeutta.
4. Seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle:
 - a) teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa;
 - b) lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa;

Ehdotus

1. Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m³ sahatavaraa vuodessa.
2. Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia:
 - a) vähintään 100 m³ mutta alle 1 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakeluaseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappale-tavaravarasto taikka kalliovarasto;
 - b) vähintään 1 000 m³ mutta alle 50 000 m³, ei kuitenkaan nestemäisten polttoaineiden jakeluaseman tai liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappale-tavaravarasto taikka kalliovarasto.
3. Koneellinen kullankaivuu, kun kaivettavien maamassojen määrä on alle 500 m³ vuodessa pintamaat mukaan lukien ja työskentelyaika enintään 50 vuorokautta vuodessa eikä toimintaan tarvita vesilain mukaista lupaa tai oikeutta.
4. Seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle:
 - a) teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa;
 - b) lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallassohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos;

e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasvipäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo;

f) panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 mutta alle 5 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

g) siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 mutta alle 10 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

h) muu kuin kohdissa f) ja g) tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

i) rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on alle 22 500 tonnia vuodessa ja vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden

c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallassohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos;

e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasvipäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo;

f) panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 mutta alle 5 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

g) siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 mutta alle 10 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

h) muu kuin kohdissa f) ja g) tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

i) rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on alle 22 500 tonnia vuodessa ja vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden

HE 59/2020 vp

Voimassa oleva laki

tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

j) jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

l) pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa;

m) makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa;

n) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa.

5. Eläinsuoja, joka on tarkoitettu:

a) vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle, vähintään 100 ja alle 500 lihanaudalle, vähintään 130 ja alle 600 emolehmälle, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 ja enintään 750 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 250 ja enintään 2 000 lihasialle, vähintään 4 000 ja enintään 40 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 ja enintään 40 000 broilerille;

b) usealle a kohdassa tai liitteessä 3 tarkoite-

Ehdotus

tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

j) jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;

l) pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa;

m) makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa;

n) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa.

5. Eläinsuoja, joka on tarkoitettu:

a) vähintään 50 lypsylehmälle, vähintään 100 lihanaudalle, vähintään 130 emolehmälle, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 250 lihasialle, vähintään 4 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 broilerille ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella;

b) yhdelle tai usealle muulle kuin a kohdassa

Voimassa oleva laki

tulle eläinlajille, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250 ja alle 3 000 ja joka ei ole suoraan ilmoituksenvarainen a kohdassa mainitun tuotantoeläimen eläinmäärän perusteella.

6. Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko.

7. Ulkona sijaitseva, ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa.

8. Kiinteä eläintarha tai huvipuisto.

Ehdotus

mainitulle liitteessä 3 tarkoitettulle eläinlajille, jonka kokonaiseläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250 ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella. Jos eläinsuojan suurimman eläinyksikkömäärän muodostaa a kohdassa tarkoitettun tuotantoeläimen nuorkarja, ilmoituksenvaraisuusraja määräytyy kuitenkin täyskasvuisen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettun eläinmäärän perusteella. Tätä kohtaa ei sovelleta liitteessä 3 mainittuihin turkiseläimiin;

c) usealle a tai b kohdassa tarkoitettulle tuotantoeläimelle ja joka ei ole suoraan ilmoituksenvarainen a kohdassa mainitun tuotantoeläimen eläinmäärän perusteella, ilmoituksenvaraisuus määräytyy liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettavien eläinyksikkömäärien perusteella. Tällöin kaikkien tuotantoeläinten eläinyksikkömäärät lasketaan yhteen ja niiden summaa verrataan suurimman eläinyksikkömäärän saaneen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettuun ilmoituksenvaraisuuden rajaan, jonka ylityessä toiminta on ilmoituksenvarainen.

Eläinyksikkömääräksi muunnettu ilmoituksenvaraisuuden raja a kohdassa tarkoitettulle tuotantoeläimelle saadaan kertomalla a kohdassa eläinmääränä ilmoitettu ilmoituksenvaraisuuden raja liitteen 3 eläinyksikkökertoimella.

6. Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko.

7. Ulkona sijaitseva, ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa.

8. Kiinteä eläintarha tai huvipuisto.

3.

Laki

vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesilain (587/2011) 18 luvun 19 §, sellaisena kuin se on laissa 505/2019 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu

Vesitalousasioita koskeva tietopalvelu

Lupaviranomaisen on julkaistava vesitalousasiassa antamansa päätös muutoksenhaulle säädetyn ajan päättymisen jälkeen verkkosivuillaan, jollei sitä asian merkitys huomioon ottaen ole pidettävä tarpeettomana (*vesitalousasioiden tietopalvelu*). Päätöksessä saadaan julkaista hankkeesta vastaavan nimi sekä hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien kiinteistöjen nimet ja kiinteistötunnukset.

Tiedot saadaan julkaista, jollei salassapittoa koskevista säännöksistä muuta johdu ja ne voidaan julkaista sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään. Päätökseen sisältyvät henkilötiedot on poistettava verkkosivuilta sen jälkeen, kun hanke on päättynyt.

Vesitalousasioiden tietopalvelusta voidaan hakea tietoja rajattuina hakuina käyttäen hakuperusteena hankkeesta vastaavan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka päätöksen tekoajankohtaa.

Lupaviranomaisen on julkaistava vesitalousasiassa antamansa päätös muutoksenhaulle säädetyn ajan päättymisen jälkeen verkkosivuillaan, jollei sitä asian merkitys huomioon ottaen ole pidettävä tarpeettomana (*vesitalousasioiden tietopalvelu*). Päätöksessä saadaan julkaista hankkeesta vastaavan nimi sekä hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien kiinteistöjen nimet ja kiinteistötunnukset.

Tiedot saadaan julkaista, jollei salassapittoa koskevista säännöksistä muuta johdu ja ne voidaan julkaista sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään. Päätökseen sisältyvät henkilötiedot on poistettava verkkosivuilta sen jälkeen, kun hanke on päättynyt.

Vesitalousasioiden tietopalvelusta voidaan hakea tietoja rajattuina hakuina käyttäen hakuperusteena *asian tunnistetietoja*, hankkeesta vastaavan nimeä, hankkeen laatua tai sijaintikuntaa taikka päätöksen tekoajankohtaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .